

List

Revija za kulturna in druga vprašanja občine Šoštanj in širše.

LETO XVIII

ŠT. 9

30. SEPTEMBER 2011

1,60 EUR

ISSN 1581-8373

9 770158 183733

Knjižnica Velenje
Titov trg 05
3320 Velenje

Poštšina
plačana pri
pošti 3325
Šoštanj

100

Leti Mesta Šoštanj

1911-2011

OBČINA ŠOŠTANJ

Spoštovane občanke in občani!

V preteklosti smo dokazali, da se da z roko v roki narediti marsikaj, da je potrebna strpnost, sodelovanje in medsebojno spoštovanje. Tako se vsi bolje počutimo in lahko več naredimo. Naj bo tako tudi naprej.

*Ob občinskem prazniku, 30. septembru,
vam iskreno čestitamo.*

Župan, svetniki in uprava Občine Šoštanj

Revija za kulturna in druga vprašanja občine Šoštanj in širše.

Izdaja

Zavod za Kulturo Šoštanj
Trg Svobode 12, 3325 Šoštanj
zanj Kajetan Čop, direktor
Izdajanje Lista finančno omogoča
Občina Šoštanj, zanjo Darko
Menih, župan.

Odgovorni urednik

Peter Rezman

Vodenje redakcije

Milojka Komprej

Lektoriranje

Jožica Andrejc
(za razpise in objave odgovarja
naročnik)

Oblikovanje

Tomaž Smolčnik, Eurograf d.o.o.

Tisk

Eurograf d.o.o.

Natiskano

900 izvodov.

Vse sodelavce prosimo, da prispevke za LIST št. 10 (oktober 2011), pošljete najkasneje do 15. oktobra 2011 na elektronski naslov: list.revija@gmail.com

Avtor znaka »100 let mesta Šoštanj«: Marinšek in Marinšek

Naša občina	5	Potopis	29
Upravna enota	9	Film	30
Dogodki in ljudje	10	Muzej usnjarstva Šoštanj	31
Šport	12	Zapisani (v) glasbi	32
Župnijska obvestila	14	Spomini	34
Intervju: Darko Menih	16	Iz/beremo	36
Napovednik prireditev	22	Proza	38
Vrtec	24	KK Elektra	40
Podoba kulture	26	Iš piš, ti loviš	42
Društva	28	Otvoritev sobe družine Mayer	43

BUKOVA DRVA
ŽE OD 55,00 €/m³

SLODAR
SOČNA JABOLKA
SADJARSTVA TURN
KUPIŠ DVA DOBIŠ TRI!

Čestitamo za praznike!

Foto: Tomaž Sinigajda

KOMUNALNO PODJETJE VELENJE

Občankam in občanom Šoštanja iskreno voščimo ob občinskem prazniku.

Zavod za kulturo Šoštanj
Trg svobode 12
3325 Šoštanj

Življenje je preplet naših odločitev.

***Želimo vam, da so vaše odločitve v prid vam in vaši kvaliteti bivanja.
Vabimo vas na naše prireditve in čestitamo ob prazniku Občine
Šoštanj, ki ga letos krasi pomemben jubilej 100 let Mesta Šoštanj.***

Praznujmo ponosni!
ŽAVOD ZA KULTURO ŠOŠTANJ

Naša občina

pripravlja: Tjaša Rehar, univ. dipl. nov., višji svetovalec za odnose z javnostmi

Občina Šoštanj podpira vizijo dolgoročnega razvoja Premogovnika Velenje, d. d., in skupine PV

Občinski svet Občine Šoštanj se je v ponedeljek, 5. septembra 2011, sestal na 3. izredni seji. Člani sveta so se seznanili z vizijo dolgoročnega razvoja Premogovnika Velenje, d. d., ki jo je predstavil direktor družbe dr. Milan Medved. Zaradi številnih najrazličnejših informacij, pogosto netočnih, je ponovno poudaril, da sta jama Šoštanj in seveda tudi jama Topolšica izločeni iz eksploatacijskega prostora Premogovnika Velenje.

Navedel je tudi nekaj podatkov, ki zgovorno pričajo o uspešnosti Premogovnika Velenje in tudi njegovih hčerinskih družb. Revizije, ki so bile opravljene za leto 2010 s posebnim poudarkom na hčerinskih družbah, so izdale pozitivno mnenje brez pridržkov. Nadalje je Premogovnik Velenje uvrščen med petdeset slovenskih družb z najboljšo boniteto, premogovnik je bil tudi energetsko najbolj učinkovito podjetje v Sloveniji leta 2010, podjetje pa je skupaj s skupino PV dober zaposlovalec – kljub temu da se število zaposlenih v družbah sicer zmanjšuje, odpirajo nove zaposlitve in delovna mesta z dodatno vrednostjo. Večata se tudi storilnost in produktivnost.

Dr. Medved je tudi poudaril dobro sodelovanje z obema lokalnima skupnostma – MO Velenje in Občino Šoštanj.

V nadaljevanju so svetniki izrazili podporo Premogovniku Velenje. Med drugim je Vojko Krneža, podžupan Občine Šoštanj dejal, da je dr. Medved vedno razumel lokalno skupnost. To pa je lahko storil tudi zaradi tega, ker izhaja iz tega okolja. Lokalno skupnost bo morala razumeti tudi tričlanska uprava, ki bo po novem vodila Premogovnik Velenje, d. d..

Poleg dr. Medveda je bil na seji tudi mag. Simon Tot, direktor Termoelektrarne Šoštanj, ki je izpostavil dejstvo, da bi ustavev projekta

Foto: arhiv

blok 6 in obnova blokov 4 in 5 bila precej dražja kot izgradnja bloka 6 in zaključil, da blok 6 mora biti, »alternative ni«, je dejal Tot.

Na sejo je Občina Šoštanj povabila tudi mag. Matjaža Janežiča, generalnega direktorja HSE, ki pa se je opravičil. To njegovo odločitev je Srečko Meh, podžupan MO Velenje komentiral z besedami: »Gospodu Janežiču je vseeno za nas, zato ne pride na to sejo v Šoštanj in ni prišel v Velenje. Nam, ki bomo tu ostali, pa ni vseeno, kaj se bo zgodilo s premogovnikom ali njegovimi hčerinskimi družbami.«

Svetniki so soglasno podprli vse predlagane sklepe, župan Občine Šoštanj in poslanec v Državnem zboru RS Darko Menih pa je dejal, da je Občina Šoštanj in celotna Šaleška dolina močno vpeta v energetiko, zato je nujno, da tudi lokalna skupnost naredi vse, kar je v njeni moči, da podpre obe podjetji – tako Premogovnik Velenje kot tudi Termoelektrarno Šoštanj. »Za delovanje rudnika gre, za delovna mesta in za izgradnjo bloka 6, zato mora tudi lokalna skupnost povedati svoje,« je dejal župan in poslanec.

Predstavitve druge dopolnjene izdaje knjige Pozdrav iz Šoštanja – mesto na starih razglednicah

V torek je bila v vili Mayer predstavitev druge izdaje knjige Pozdrav iz Šoštanja – mesto na starih razglednicah. Gre za dopolnjeno izdajo knjige, ki se že na prvi pogled razlikuje od prve, ki je pošla v pičlih treh mesecih.

Knjigo bo moč kupiti po ceni 10 evrov v Mestni galeriji Šoštanj, v vili Mayer in v Kulturnici Velenje. Za prodajo knjige (prvo so občani prejeli brezplačno) se je Občina Šoštanj odločila predvsem zato, da bo knjiga sedaj dostopna tudi širši populaciji, ne zgolj Šoštanjčanom.

Na otvoritvi je zbranim spregovoril avtor knjige dr. Tone Ravnikar, ki se je zahvalil vsem, ki so pomagali pri nastanku druge izdaje knjige. Povedal je, da ne gre za klasičen ponatis knjige, saj nekaterih razglednic v knjigi ni več, nekaj pa jih je dodanih.

Obiskovalce je v prelepi vili Mayer nagovoril tudi župan Občine Šoštanj in poslanec v Državnem zboru RS Darko Menih, ki je med drugim dejal, da je bila druga izdaja knjige pravzaprav nujna, saj so ljudje nenehno spraševali, kdaj bo izšel ponatis te knjige. Poudaril je, da knjiga nima zgolj zgodovinske vrednosti, temveč tudi nostalgичno, saj so na razglednicah stvari, ki jih danes v Šoštanju ne vidimo več.

Župan se je avtorju, tiskarju in oblikovalcu zahvalil in vsakemu podaril podpisan izvod knjige, nato pa je vse zbrane še povabil, naj se udeležijo številnih prireditev, ki jih

Občina Šoštanj v sodelovanju s krajevnimi skupnostmi, društvi in drugimi organizacijami pripravlja v septembru, ob praznovanju občinskega praznika.

S kulturnim programom sta predstavitev knjige prijetno dopolnili harmonikarki Glasbene šole Frana Koruna Koželjskega.

Foto: arhiv

Občankam in občanom občine Šoštanj
iskreno čestitamo
ob občinskem prazniku!

**Naj bo vaše mesto
vedno mesto svetlobe!**

Župan, Svet
in Uprava
Mestne občine
Velenje

LJUDSKA UNIVERZA VELENJE
TITOV TRG 2, 3320 VELENJE
TEL: 03 898 54 50
info@lu-velenje.si
www.lu-velenje.si

**VPIS V SREDNJEŠOLSKÉ PROGRAME, V OSNOVNO ŠOLO ZA ODRASLE
IN V TEČAJE TUJIH JEZIKOV POTEKA DO KONCA SEPTEMBRA!**

**VSEM ŠOŠTANJČANKAM IN ŠOŠTANJČANOM
OB OBČINSKEM PRAZNIKU ISKRENO ČESTITAMO!**

PODAJTE SE NOVIM
DOŽIVETJEM NAPROTI!

PEUGEOT **308** ^{ŽE}_{OD}
11.900 €

PEUGEOT ^{financira} TOTAL *Financiranje velja pri nakupu s pomočjo Peugeot Financiranja (izdatki posrednik). Oglaševana cena velja za Peugeot 308 Active 1.4 VTi s 5 vrati.

Občankam in občanom voščimo ob prazniku Občine Šoštanj!

PEUGEOT 308

Avto Igor, d.o.o.
Črna 33 a
3320 Velenje
tel: 03/ 898 6930; e-pošta: avto.igor-prodaja@siol.net

Šoštanju, njegovim
občankam in občanom
iskreno čestitamo ob
občinskem prazniku.

NIVIG

PODJETJE ZA NIZKE GRADNJE IN KOMUNALNO INFRASTRUKTURO
TER DRUGE STORITVE d.o.o.

Aškerčeva 20, 3325 Šoštanj
Tel.: 03/ 891 10 03 fax: 03 / 891 10 04 Gsm: 041/ 624 166 e-pošta: nivig@siol.net

Naša občina

KONČNO POROČILO JAVNEGA RAZPISA ZA DODELITEV NEPROFITNIH STANOVANJ V NAJEM V OBČINI ŠOŠTANJ V LETU 2011

V mesecu marcu 2011 je bil na Občini Šoštanj objavljen javni razpis za dodelitev neprofitnih stanovanj v najem. Na razpis, ki je trajal do 23.04.2011, so se lahko prijavili vsi občani, ki so izpolnjevali razpisne pogoje. Na razpis so se prijavili tako vlagatelji, ki želijo stanovanje v najem oz. tisti, ki želijo zamenjavo stanovanja.

V predvidenem razpisnem roku je za dodelitev neprofitnega stanovanja, oziroma za menjavo stanovanja zaprosilo skupno 56 prosilcev.

Pri pregledu in proučitvi prispelih vlog je bila izoblikovana prednostna lista »A« in prednostna lista »B«.

- Na listi A so uvrščeni tisti prosilci, katerih dohodki njihovih gospodinjstev v letu 2010 ne presegajo v razpisu navedenih dohodkov. Ugotovljeno je bilo, da je teh prosilcev 48. Od tega so bile izoblikovane dve lestvice za menjavo stanovanja in za najem:

- Na listi »A« je 13 prošnikov takšnih, ki podajajo vlogo za zamenjavo stanovanja

- Na listi »A« je 35 prošnikov takšnih, ki podajajo vlogo za dodelitev stanovanja;

- Na listi B pa so uvrščeni tisti prosilci, katerih dohodki njihovih gospodinjstev v letu 2006 presegajo v razpisu navedene dohodke. Ugotovljeno so takšni prosilci 4 (štirje).

- Na listi »B« so 4 prošniki takšni, ki podajajo vlogo za dodelitev stanovanja.

- Vlagatelj, katerim vloga je bila zavržena, ker niso izpolnjevali v razpisu predpisanih pogojev so 4 (štirje).

Komisija imenovana s strani župana je sklenila da si ogleda 19 stanovanj, in to tistih, ki so v vlogo napisali, da živijo v neprimernem stanovanju. Vse ostale vloge je komisija obravnavala in skladno s splošnimi določbami razpisa vse vloge točkovala in izoblikovala prednostne liste za menjavo in dodelitev stanovanj ter lestvico tistih, ki pogoje razpisa niso izpolnjevali.

Na osnovi izdanih odločb o točkovanju je bila podana ena pritožba, katero bo komisija obravnavala in v kolikor bo upravičena se lahko lestvica delno spremeni.

LISTA ZA MENJAVO STANOVANJ IZ LESTVICE »A«

ZAP. ŠT.	PRIIMEK IN IME	ŠT. TOČK
1	Rahmanović Senad	340
2	Gashi Arsen	320
3	Avdić Sabina	280
4	Jahić Nedžad	235
5	Korenak Leonida	230
6	Lampret Ivanka	220
7	Javornik Suzana	220
8	Radulović Zoran	210
9	Pungartnik Vita	210
10	Vengust Branka	200
11	Mijić Mijo	190
12	Šaćiri Minire	190
13	Videmšek Rudolf	130

LISTA ZA NAJEM STANOVANJA IZ LESTVICE »A«

ZAP. ŠT.	PRIIMEK IN IME	ŠT. TOČK
1	Todić Ljuba	510
2	Avdija Gzim	480
3	Paloš Almir	465
4	Jahić Nešad	460
5	Fajdiga Irena	445
6	Šumah Natalija	430
7	Ferenčak Petra	430
8	Primožič Mihael	415
9	Čas Ibralić Janja	410
10	Durut Zahida	400
11	Ledinek Zvonko	390
12	Gunzek Miran	380
13	Bačovnik Darko	370
14	Lješnica Dijana	370
15	Burjak Ivica	340
16	Dedić Adel	340
17	Mahmutović Meliha	330
18	Štruc Leonela	320
19	Začnik Monika	320
20	Ropotar Marija	310
21	Zagoričnik Nina	300
22	Suljkanović Adis	290
23	Pajić Fehreta	290
24	Gashi Arben	280
25	Linić Mersada	280
26	Šaćiri Mirjeta	280
27	Paloš Alma	270
28	Verlič Marija	250
29	Palloshi Hajrulla	240
30	Atelšek Katarina	230
31	Tomić Zorica	230
32	Horvat Bronislava	220
33	Pirečnik Kristina	220
34	Ilić Milorad	160
35	Šahinović Rifet	160

LISTA ZA NAJEM STANOVANJ IZ LESTVICE »B«

ZAP. ŠT.	PRIIMEK IN IME	ŠT. TOČK
1	Jakop Milica	320
2	Juvan Zoran	285
3	Pečecnik Sebastjan	245
4	Jurkić Luca	220

VLOGE, KI SE ZAVRNEJO, KOT NEUPRAVIČENE

ZAP. ŠT.	PRIIMEK IN IME
1	Bračič Tanja
2	Hriberšek Ivan
3	Kozmel Irena
4	Pajenk Romana

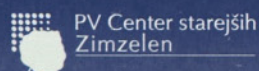
Postopek vodil:
Andrej VOLK, dipl. upr. org.
Svetovalec III. za gospodarstvo

Skupaj z vami se veselimo
prihodnjih desetletij
razvoja in rasti.

Ob prazniku Občine
Šoštanj čestitamo vsem
občankam in občanom.

AquaVallis
VEDNO ČISTA VODA

Skupina Premogovnik Velenje

Upravna enota Velenje, krajevni urad Šoštanj

Krajevni urad Šoštanj odprt vse dni v tednu

Od 1. februarja 2011 dalje so bile uradne ure Krajevnega urada v Šoštanju s štirih skrajšane na zgolj dva dni v tednu. Občina Šoštanj si je vse od tedaj prizadevala, da bi v Krajevni urad UE Velenje v Šoštanju ponovno zaživel s polnim delovnim časom.

Načelnik Upravne enote Velenje Fidel Krupič je znal prisluhniti potrebam občanov občine Šoštanj, tako da je Krajevni urad Šoštanj od 1. septembra 2011 dalje odprt vsak dan, tudi ob četrkih. V Šoštanju bodo sprejemali vse vloge, tu pa bo zaposlena še uradnica, ki bo tudi v Šoštanju urejala zadeve na področju tujcev, kar je ob izgradnji bloka 6 TEŠ izjemnega pomena.

»Mi zastopamo državo in pomembno je, da je tudi država vsak dan prisotna v Šoštanju,« je ob povečanem obsegu ur Krajevnega urada v Šoštanju dejal načelnik Fidel Krupič.

Foto: arhiv

Župan in poslanec Darko Menih ni skrival zadovoljstva, obenem pa je ponovno poudaril, da je delovanje Krajevnega urada v Šoštanju za občane izjemnega pomena in se zahvalil načelniku UE Velenje, da je znal prisluhniti tudi Šoštanjčanom.

*Tjaša Rehar, univ. dipl. nov.,
višji svetovalec za odnose z javnostmi*

POSLOVANJE KRAJEVNEGA URADA ŠOŠTANJ

Upravna enota Velenje obvešča občane, da je KU Šoštanj od 1. 9. 2011 odprt vse dni v tednu in sicer ves poslovni čas, to je vsak dan od 8. do 15., v sredo do 18. in v petek do 13. ure.

Krajevni urad izvaja številne naloge iz delovnega področja upravne enote, ter zagotavlja splošne informacije o upravnih storitvah.

Občina Šoštanj za zdaj ne bo imela občinske blagajne

S prvim septembrom na Mestni občini Velenje občani Občine Šoštanj ne morejo več plačevati položnic brez provizije, kot je bilo to mogoče v preteklosti. Prebivalci naše občine se množično obračajo na Občino Šoštanj, kdaj bomo tudi pri nas odprli občinsko blagajno. Že pred časom smo na Občini Šoštanj pričeli razmišljati, da bi tudi v Šoštanju odprla občinsko blagajno. K sodelovanju smo povabili podjetja in javne zavode, ki pa v največji meri niso izkazali interesa za sodelovanje, mnogi pa se na naš poziv sploh niso odzvali. Na Občini Šoštanj smo naredili oceno stroškov, ki bi bili povezani z odprtjem občinske blagajne in se nato odločili, da do nadaljnjega te blagajne v Šoštanju ne bo. To bi namreč med drugim zahtevalo dodatno zaposlitev, zagotovitev prostorov, pohištva, programske opreme, plačilo stroškov bank...

Prav zaradi velikih stroškov, ki so s tem povezani, ima občinsko blagajno le pet občin v Sloveniji, in sicer: Celje, Velenje, Postojna, Šentjur in Maribor, manjše občine pa se za ta korak ne odločajo.

*Tjaša Rehar, univ. dipl. nov.,
višji svetovalec za odnose z javnostmi*

Dogodki in ljudje

Veselje ob Toplici

Konec avgusta je bil za Topolščane zares zelo »naporen«. Poleg vročine, ki je kar nekaj časa trdno vztrajala in pregrevala telo in duha, poleg konca počitnic so v našem kraju praznovali gasilci in krajanji častitljivo obletnico in odprtje novega doma krajanov in gasilnega doma. Seveda pa je to tudi čas, ko vsi Topolščani in ostali obiskovalci Topolšice pričakujemo pomembno prireditev – Veselje ob Toplici, ki ima že zares zelo dolgo tradicijo.

Tako je tudi letos Turistično društvo Topolšica pripravilo prireditev Veselje ob Toplici, ki pa je bilo letos drugačno kot leta do sedaj. Lansko leto nas je vreme zares »izmučilo« in nas pripravilo do tega, da smo razmišljali

malo drugače in se odločili, da bomo iz ene velike prireditve naredili dvanajst manjših in se bodo vrstile skozi vse leto – vsak mesec ena. Turisti, ki prihajajo v naš kraj, vendar ne pridejo k nam samo enkrat na leto, pač pa prihajajo vse leto in prav vsak bi rad doživel življenje kraja, njegovo zgodovino, znamenitosti, kulturo, kulinariko, srečanja z domačini. Prav to se je skozi vseh deset »Poti veselja«, kot imenujemo naše prireditve in ki smo jih do sedaj že izvedli,

Foto: TDT

Foto: TDT

jk

Izlet krajanov

Kulturno društvo Ivan Napotnik iz Zavodenj je 3. 9. 2011 priredilo za svoje člane enodnevni izlet v Škocjanske jame, ki so ene izmed najlepših v Evropi.

Izleta se je udeležilo veliko otrok in odraslih krajanov. Z zanimanjem so si ogledali tudi proizvodnjo kraškega pršuta v Lokah. Ob povratku domov so organizatorji izleta

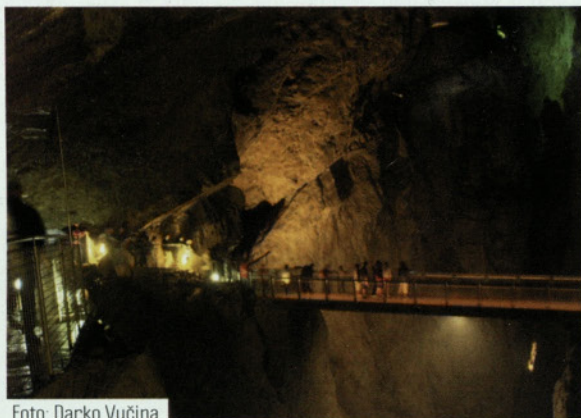

Foto: Darko Vučina

Foto: Darko Vučina

priredili udeležencem prijetno presenečenje. Vsak izmed njih je dobil z žrebanjem lepo nagrado, katero so darovali sponzorji društva. Lepa hvala sponzorjem. Ob podelitvi je bilo veliko smeha in veselja. Zahvala pa velja tudi šoferju za varno vožnjo in ostalo sodelovanje.

KD IN

Deseto pešačenje

Res je minilo že deset let, odkar smo se bolj za šalo kot zares odpravili peš iz Gaberk v Zibiko. Zamisel je nastala na enem naših srečanj v Zibiki, s katero smo Gaberčani pobrateni že trideset let. Sam sem jim takrat pred desetimi leti obljubil, da pridemo naslednje leto peš na njihov praznik jernejevo. Obljubo smo tudi izpolnili in se tako trije Janko, Tomaž in Sandi prvič podali na pot proti Zibiki. Da pa se bo to nadaljevalo vsako leto, si takrat nismo upali niti pomisliti. Naša družina se je že drugo leto povečala za osem korajžnih in veselih popotnikov in postali smo kot prava družina. Tako smo se Janko, Tomaž, Pavel, Sandi, Zvonko, Igor, Rudi in Ivan vsako leto na dan pohoda zbrali pri meni, se poslovili od naših žena in veselo zakorakali proti Zibiki. Iz leta v leto smo med potjo spoznavali

nove ljudi in nove prijatelje, tako da je pot postajala iz leta v leto daljša in težja. Prvi dan smo prehodili pot iz Gaberk do Ponikve pri Žalcu, kjer smo prenočili pri mojem nekdanjem sodelavcu Karlju. Večer pri njem je bil vedno pester, saj smo po peturni hoji na njegovem teniškem igrišču odigrali še kakšno uro tenisa. Naslednji dan v soboto smo pot nadaljevali preko Pirešice, skozi Galicijo in Ljubečno do Proseniškega jezera. Na tem jezeru je majhen otoček, ki mu domačini pravijo Otok Ljubezni, na katerem je prijeten lokalček. Ta nam je po celodnevni hoji prišel še kako prav. In če smo če bili na Otoku Ljubezni, smo se ji tudi sami vdano posvetili. Tako smo komaj dočakali, da končno objavemo vsak svojo »laško flaško«. Po tej ljubezni, od katere je bilo kar težko slovo, nas je pot vodila le še strmo navzgor do cerkve sv. Rozalije nad Šentjurjem in dalje do zidanice pri Štorovih. Tu so nas pričakali vedno prijazna in ustrezljiva gospodar Lojze in

žena Stanka ter naše boljše polovice, ki so pripravile šotore in okusno večerjo za vse pohodnike. Večeri pri Štorovi zidanici so bili res prijetni in nepozabni, včasih pa tudi naporni. Čeprav smo bili utrujeni in pregreti od avgustovske vročine, smo zvečer z veseljem s tamkajšnjimi domačini zapeli še katero po domače. Zadnji dan v nedeljo pa nas je pot vodila skozi Šentjur, mimo Slivniškega jezera do sv. Štefana. Od tu pa po hribočkih in med vinogradi nad zibiško vasico, kjer smo se komaj otepali povabil priljubljenih in vedno gostoljubnih domačinov. Tako smo vsako leto v nedeljo na dan praznovanja sv. Jerneja prispeli okoli druge ure v Zibiko, kjer so nas pričakali in pozdravili prijazni Zibičani. Tako je bilo tudi letos, čeprav vroče in naporno, pa vendar nepozabno.

Ob jubilejnem desetem pohodu bi se kot pobudnik in organizator teh

Foto: arhiv

Foto: arhiv

pohodov zahvalil vsem svojim sotrpinom za sodelovanje, pomoč in predvsem prijetno druženje na vseh teh pohodih.

Posebna zahvala pa velja vsem sponzorjem za podarjene majice, KS Gaberke, Gasilskemu društvu Gaberke, domačinom na poti, Zibičanom za vsakoletni sprejem in še posebej kmetu Lojzetu Štoru in njegovi ženi Stanki za njuno gostoljubnost.

Janko Zelcer

Maraton v Logarsko dolino

V soboto, 3. septembra 2011, je v soorganizaciji Društva maratoncev in pohodnikov Celje, Poveljstva za podporo iz Kranja in enote EVOJ iz Celja v okviru tradicionalnega tekmovanja v maratonu Celje–Logarska dolina uspešno pripravilo 26. vojaški maraton iz Celja do Logarske doline.

Pred 26 leti so štirje prizadevni pohodniki prvič prehodili 75 kilometrov dolgo pot od Celja do Logarske doline. Nastala je pobuda za najdaljši slovenski maraton, ki tradicionalno poteka prvo soboto septembra. Športnorekreativna prireditve, ki šteje tudi za evropski pokal ultramaratoncev, je privabila več kot tisoč udeležencev iz Slovenije in sosednjih držav.

Tekmovanje je potekalo v disciplinah super maraton na 75 kilometrov, Vojaški maraton za memorial Štefana Šemrova - 42 km, ter tek – rekreativni pohod na 17 kilometrov. Tekmovanje v super maratону in vojaškem maratonu za memorial Štefana Šemrova je bilo posamično in ekipno, pri čemer so ekipo sestavljali trije tekmovalci, tekmovalje na 17 kilometrov pa je bilo posamično. Udeleženci maratona so bili razvrščeni v 13 starostnih kategorij. Start super maratona na 75 kilometrov je bil ob 6. uri na Trgu celjskih knezov na ploščadi pred zgradbo Mestne občine Celje, start vojaškega maratona na 42 kilometrov ob 9. uri v Mozirju v Savinjskem gaju ter start teka na 17 kilometrov ob 11. uri v Lučah. Cilj celotnega maratona je bil pri Penzionu na Razpotju v Logarski dolini.

Vojaškega maratona so se udeležili pripadniki GŠSV, poveljstev, zavodov in enot Slovenske vojske, zaposleni v upravah, službah in drugih organih na Ministrstvu za obrambo, člani organizacij in društev Zveze veteranov vojne za Slovenijo, Združenje Sever, Zveze slovenskih častnikov in drugi, družinski člani zaposlenih na Ministrstvu za obrambo ter v Slovenski vojski

Foto: Zdenko Zajc

ter upokojenci Ministrstva za obrambo. Tekmovalci so bili razdeljeni po spolu v kategoriji stalna sestava SV in drugi.

V kategoriji drugi se je vedno bolj priljubljenega 17 kilometrov dolgega teka – rekreativnega pohoda za posameznike od Luč do Logarske doline udeležilo tudi 10 članov Območnega združenja Zveze veteranov vojne za Slovenijo Šoštanj, ki so dokazali, da so v dobri kondicijski formi, saj so prav vsi prišli na cilj in dosegli vsak v svoji kategoriji lep rezultat.

Slovenska vojska kot soorganizator prireditve od leta 1991 poskrbi za zdravniško pomoč v času trajanja maratona, masažo in okrepčila na okrepčevalnih postajah, za tabor na cilju v Logarski dolini, topel obrok in pijačo ter prhanje za udeležence maratona in pohoda. Razglasitev rezultatov je bila ob 16. uri na cilju pri Penzionu na Razpotju v Logarski dolini. Vsi udeleženci so prejeli priznanje, majice in spominske medalje organizatorja: Maraton Celje – Logarska dolina 2011.

Zdenko Zajc

Šport

Drugi odbojkerski kamp

Tako kot lani so tudi letos mini odbojkarice ŽOK Kajuh Šoštanja sezono 2011–2012 začele konec avgusta s tridnevnim odbojkerskim kampom.

V treh res vročih avgustovskih dneh smo se zatekli v prijetno senco visokih krošenj dreves ob Družmiskem jezeru. Tam smo celo dopoldne tekmovali, se igrali moštvene igre, ustvarjali in se nasploh veliko smejali. Ob koncu kampa pa smo dekleta vprašali, kaj jim je bilo najbolj všeč.

Eneja: »Vse mi je bilo všeč, najbolj pa takrat, ko smo tekmovali.«

Manca in Lara: »Ko smo se škropili z vodnimi pištolami.«

Kaja: »Najbolj sem uživala, ko smo se obmetavali z vodnimi baloni.«

Neli: »Všeč mi je bilo, ko smo tekale z baloni, privezanimi na nogi, in jih pokale druga drugi.«

Polonca: »Všeč mi je bilo vsako jutro, ko smo šli z ležalkami in nahrbtniki na naš prostor ob jezeru.«

Pia: »Najboljše je bilo na bazenu v Topolšici po napornem pohodu.«

Ana M.: »Meni je bilo tudi najbolj všeč na bazenu, ker smo se potapljale in vozile po toboganu.«

Anamarija: »Super je bilo zadnji dan, ko smo se škropile in bile premočene do kože.«

Ela: »Ja in potem smo se šle preobleč v koruzo, hi, hi, hi.«

Foto: Igor Medved

»Vse nama je bilo super,« pa sta po dolgem razmisleku dodali Brina in Enja. »Všeč nam je bilo ker nam je služilo vreme, ker smo se tudi mi zabavali in ker so dekleta uživala,« pa so na koncu pritrdili trenerji Breda, Alenka, Aleks in Igor.

Breda Goltnik

Športne igre invalidov

Odbor invalidov Šoštanj vsako leto organizira športne igre za svoje člane. Letos so bile 4. junija v Lajšah, ker je bila organizator KS Topolšica. Bilo je lepo vreme in to je pripomoglo k veselemu vzdušju in športni zagnanosti. Za to tekmovalje imamo izbrane takšne športne discipline, da smo vsi enakovredni. Tekmovali smo v pikadu, metu na babo, ruskem biljardu, kegljanju in balinanju.

Rezultati so bili naslednji: *Pikado, ženske:* Topolšica 192 točk, Zavodnje 178 točk in Šoštanj 167 točk. *Moški:* Ravne 236, Topolšica 184 točk in Zavodnje 179 točk. *Met na babo, moški in ženske:* Martin Potočnik, Tomo Bahun, tretja Cilka Koštomaj. *Ruski biljard, moški in ženske:* Rudi Pergovnik 120 točk, Fanika Krivec 110 točk, Marjana Škrbot 90 točk. *Kegljanje, moški in ženske:* Tomo Bahun, Rudi Pergovnik in tretji Milan Ježovnik. *Balinanje* se zaradi nesoglasja med skupinami ni izvedlo do kraja. Pokali se podelijo naslednje leto.

Po končanem tekmovalstvu je sledila malica, nato pa podelitev pokalov in kolajn. Po prijetnem druženju smo si podali roke in si obljubili, da se naslednje leto spet vidimo na lokaciji v KS Šoštanj, ki je na vrsti za organizacijo.

Foto: arhiv

Milan Ježovnik

Vulkan keglja po rusko

Kulturno športno društvo Vulkan Bele Vode je v soboto, 3. 9. 2011, na igrišču organiziralo četrti turnir v ruskem kegljanju. Udeležilo se ga je 7 moških in 8 mešanih ekip. Vsako ekipo so sestavljali štiri člani. Med moškimi ekipami je prvo mesto osvojila ekipa upokoencev iz Raven, ekipa upokoencev iz Šoštanja je osvojila drugo mesto, tretja pa je bila Topolšica. Med mešanimi ekipami pa je prvo mesto osvojila ekipa Šmartno, drugo ekipa iz Šoštanja, tretja pa je bila ekipa iz Raven. Zmagovalni ekipi iz obeh skupin sta se na koncu pomerili še za pokal Belih Vod in zmagala je ekipa iz Šmartnega. Turnir je potekal v lepem vremenu, z veliko dobre volje igralcev in dobrim podiranjem kegljev. Napet je bil vse do konca, vodila pa sta ga sodnika Stane Mazej in Zvonko Tonkli. Pokale so podelili predsednik Kulturno-sportnega društva Vulkan in predsednica Belih Vod. Organizatorji vabijo ekipe v čim večjem številu, da se ga udeležijo tudi prihodnje leto.

Foto: arhiv

Združili prijetno s koristnim

LD Velunja Šoštanj s podeljeno koncesijo gospodari z divjadjo v lovišču, ki se razteza od Ležna preko Gaberk, Raven, Zavodenj, Šentvida do Slemenca. Zaradi divjadi prihaja tudi do različnih škod v okolju, ki jih lahko z dobrimi odnosi med LD Velunja in domačini rešujemo z različnimi dogovori ali na prijetnih družabnih srečanjih.

LD Velunja Šoštanj je v soboto, 3. 9. 2011, organizirala srečanje na novi

lovski koči v Zavodnjah. Po zahtevnih pripravah prostora, šotorov, prehrane, srečelova, športnih iger je srečanje z okoli 250 udeleženci in 30 člani lovske družine potekalo v sproščenem in prijetnem vzdušju. Divjačinski golaž, odojek, kozlič in umirjena glasba Zavodnjiških fantov je spremljala pogovore o dnevnih problemih, delu, sodelovanju, pa še kaj bi lahko dodali. Prisotne je pozdravil tudi župan občine Šoštanj Darko Menih in v nagovoru poudaril pomen takšnega pristopa in sožitja med lastniki zemljišč in lovci. Srečanja se je udeležil poleg ostalih gostov tudi lovski inšpektor – Muri, ki je skupaj s člani

LD Velunja izmenjal lovske izkušnje in priporočila glede na svoje področje dela. Organizatorji srečanja so naleteli na veliko pohval na račun dobre organizacije srečanja, mogoče tudi zato, ker je starešina LD Velunja Šoštanj Anton Plazl v uvodnem pozdravu povedal: »Spoštovani udeleženci, veseli smo, da ste prišli, saj nam to veliko pomeni, če ste z udeležbo zadovoljni, to povejte vsem, če pa vam kaj ni všeč, ne razlagajte tega okrog, temveč povejte nam, da bomo to popravili.«

Zdenko Hriberšek

Zapeljali so se

Ja, ni kaj, spet je rjavelo in zverine več sto in tisoč kubičnih moči so napadle Šoštanj. Skoraj srhljivo je bilo videti povorko motoristov, ki se je udeležila 12. spominske vožnje iz Šoštanja v Zavodnje in seveda nazaj pred gasilski dom, kjer je bilo zbirno mesto. Zakaj spominska? Dolgoletni predsednik kluba Moto veterani Šoštanj, ki je organizator srečanja, Vili Pečovnik pravi, da je bilo v letu 1946 v Šoštanju ustanovljeno Avto-moto društvo in ena od sekcij, ki je delovala v njem, je bila motociklistična. Ta je med drugim pripravljala tudi motoristične dirke. V spomin na te pripravljajo spominsko vožnjo, ki pa niti slučajno ni podobna kakšnim dirkam. Lepo v koloni se motoristi zapeljejo po trasi in razkazujejo radovednim pogledom svojo opremo, konjičke in konje in predvsem uživajo v druženju.

Spominska vožnja je nedvomno uspela, na srečanju se jim je pridružil tudi šoštanjski župan in poslanec v Državnem zboru RS Darko Menih, ki jim je zaželel predvsem varno vožnjo. Med motoristi pa bi veljalo izpeljati natečaj za najzvirneje opremljenega motorista ali pa motor. Vsaj s posnetkov sodeč, bi imela komisija zares težko delo.

Milojka B. Komprej

Redno letno preverjanje jamskih reševalcev Premogovnika Velenje

V soboto, 10. septembra 2011, je na stadionu ob Velenjskem jezeru potekalo redno letno fizično in spretnostno testiranje jamskih reševalcev, ki se je udeležilo 105 udeležencev. Program je potekal v dveh delih. Prvi del, v katerem so preverjali fizično zmogljivost, je potekal na stadionu ob jezeru, drugi del, v obliki tekmovanja v različnih spretnostnih aktivnostih, pa na manjšem igrišču z umetno travo.

Tekmovanje je bilo v vseh disciplinah dokaj izenačeno. Reševalci so pokazali veliko znanja in spretnosti. Na koncu je bila v skupnem seštevku najboljša skupina Pesje, drugo mesto sta si razdelili skupini Jug in Sever, zadnja pa je bila skupina Ostali, ki so jo sestavljali zaposleni iz režijskih služb.

Člani reševalne čete morajo biti poučeni in usposobljeni za reševanje v primeru nesreč. Usposabljanje, tako praktično kot teoretično, je organizirano skladno z letnim programom usposabljanja in vadbe. Praktične vaje potekajo najmanj enkrat mesečno, dvakrat letno pa se izvajajo vaje reševanja, ki ustrezajo simulaciji nesreče v jami. Reševalci morajo biti usposobljeni za uporabo vseh tipov izolacijskih dihalnih aparatov, s katerimi razpolaga reševalna postaja. Obenem pa morajo skrbeti za vzdrževanje dobre telesne kondicije, ki je potrebna za delo reševalcev. Telesna pripravljenost se preverja s praktičnimi vajami, s testiranjem fizičnih sposobnosti in na zdravniških pregledih. Za vsakega reševalca se tudi vodi evidenca dejansko opravljenih usposabljanj in vadbe.

Tadeja Mravljak Jegrišnik

Tenis veteranov

Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Zasavje in Teniški klub Hrastnik sta v sobot, 10. 9. 2011, na igriščih Tenisa kluba Hrastnik na Nasipih v Hrastniku organizirala 11. tradicionalno prvenstvo dvojic Zveze veteranov vojne za Slovenijo – ZASAVJE 2011.

Na prvenstvo, ki je tokrat potekalo že enajstič, se je prijavilo 26 veteranov iz petih območnih združenj ZVVS. Po napetih in razburljivih tekmah sta zmagovalca postala veterana OZVVS Vrhnika-Borovnica Anton Štih in Drago Kovač iz OZVVS Zgornja Gorenjska in tako osvojila prehodni pokal ZVVS za leto 2011. V finalu sta premagala dvojico Vinka Kuclerja iz OZVVS Vrhnika-Borovnica in Milana Šebjaniča iz OZVVS Zgornja Gorenjska, ki sta osvojila drugo mesto, tretje mesto pa sta zasedla Milan Perpar iz OZVVS Zasavje in Jožef Molk iz OZVVS Vrhnika-Borovnica. 11. teniškega prvenstva sta se udeležila tudi člana Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Šoštanj Branko Drev in Roman Drev, ki se nista uspela uvrstiti v polfinale. Zmagovalni par je prejel prehodni pokal Zveze veteranov vojne za Slovenijo (ZVVS), zmagovalci medalje in praktične nagrade, vsi nastopajoči pa priložnostna darila. Teniški klub Hrastnik je tekmovalcem nudil odlično logistično podporo, Občina Hrastnik in Termoelektrarna Trbovlje pa sta donirala sredstva.

Foto: arhiv

Foto: A. Kavčnik

Foto: arhiv

Foto: Ivan Rupnik

Nastopajoči so bili enotni, da so ob zanimivih teniških igrah prijetno preživeli dan. Po končanem tekmovanju so ob hrani in pijači izmenjali izkušnje, pokomentirali rezultate in sklenili, da se ponovno snidejo in pomerijo na 12. teniškem prvenstvu dvojic ZVVS.

Zdenko Zajc

Župnijska obvestila

Bogoslužna oznanila v Šoštanju

SVETE MAŠE NA 26. NEDELJO MED LETOM, 25. SEPTEMBRA 2011, ŠMIHELSKA IN SLOMŠKOVA NEDELJA:

- Šoštanska župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30 uri.
- Šoštanska mestna cerkev ob 11.15 in 19. uri.
- Bele vode ob 8.30. uri.
- Zavodnje ob 10. uri.

SVETE MAŠE NA PRAZNIK NADANGELOV SV. MIHAELA, RAFAELA IN GABRIJELA, 29. SEPTEMBRA 2011:

- Na ta dan bo v Šoštanski župnijski cerkvi česčenje Presvetega rešnjega Telesa.
- Ob 7.00 bo sveta maša in česčenje do 10. ure, ko bo sveta maša. Popoldan bo začetek česčenja ob 17. uri, zaključek česčenja bo z zaključkom s sveto mašo ob 19h.

SVETE MAŠE NA 27. NEDELJO MED LETOM, 2. OKTOBRA 2011, ROŽNOVENSKA NEDELJA:

- Šoštanska župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30 uri.
- Šoštanska mestna cerkev ob 11.15 in 19. uri.
- Sveti Križ ob 10.30. uri.
- Zavodnje ob 10. uri.
- Gaberke ob 8.30. uri.

SVETE MAŠE NA 28. NEDELJO MED LETOM, 9. OKTOBRA 2011:

- Šoštanska župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30 uri.
- Šoštanska mestna cerkev ob 11.15 in 19. uri.
- Bele vode ob 8.30. uri.
- Zavodnje ob 10. uri – srečanje bolnikov in ostarelih.
- Topolšica ob 10. uri.
- Šentvid ob 16. uri.

SVETE MAŠE NA 29. NEDELJO MED LETOM, 16. OKTOBRA 2011:

- Šoštanska župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30 uri; ob 15.00. uri je srečanje gibanja Vera in luč.
- Šoštanska mestna cerkev ob 11.15 in 19. uri.
- Bele vode ob 8.30. uri.
- Zavodnje ob 10. uri.
- Gaberke ob 8.30. uri.

SVETE MAŠE NA 30. NEDELJO MED LETOM, 23. OKTOBRA 2011, MISIJSKA NEDELJA:

- Šoštanska župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30 uri.
- Šoštanska mestna cerkev ob 11.15 in 19. uri.
- Bele vode ob 8.30. uri.
- Zavodnje ob 10. uri.
- Topolšica ob 10. uri.

SVETE MAŠE NA 31. NEDELJO MED LETOM, 30. OKTOBRA 2011, ŽEGNANJSKA NEDELJA:

- Šoštanska župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30 uri (skupni krst).
- Šoštanska mestna cerkev ob 11.15 in 19. uri.
- Bele vode ob 8.30. uri.
- Zavodnje ob 10. uri.
- Gaberke ob 10. uri.

SVETE MAŠE NA PRAZNIK VSEH SVETIH, 1. NOVEMBER 2011:

- Šoštanska župnijska cerkev ob 8.30 uri.
- Šoštanska mestna cerkev ob 11.15, ob 18. uri je molitev rožnega venca.
- Bele vode ob 10. uri.
- Zavodnje ob 10. in 14. uri.
- Podkraj ob 14. uri.

MIHAELOV POHOD, 24. SEPTEMBRA 2011

V soboto 24. septembra bo prvi Mihaelov pohod z obiskom naših podružničnih cerkva: sv. Mohorja in Fortunata v Šoštanju, sv. Urha v Gaberkah, Sv. Duha v Ravnah in sv. Jakoba v Topolšici. Pohodniki se zberejo pri mestni cerkvi ob 7. uri in krenejo na pot po sveti maši. Vabljeni!

ŠMIHELSKA NEDELJA, 25. SEPTEMBRA 2011

Lepo vabljeni k skupnemu praznovanju našega župnijskega praznika. Slovesni sveti maši ob 8.30 v župnijski cerkvi in 11.15. uri v mestni cerkvi bo vodil Marjan Jezernik, celjski opat in generalni vikar naše škofije.

SLOMŠKOVA NEDELJA, 25. SEPTEMBRA 2011

Vseslovensko slavlje Slomškove nedelje bo ob 16. uri pri sv. Jožefu v Celju. Slovesnost bo vodil kardinal Franc Rode.

OTROŠKI PEVSKI ZBOR

Otroci lepo povabljeni k sodelovanju k otroškemu pevskega zboru pod vodstvom Anke Jazbec. Prve pevske vaje v tem šolskem letu bodo v petek, 16. septembra ob 16.30. Spodbuda velja tudi vam starši, da stojite ob strani svojim otrokom, da bodo lahko svoje talente razvili v dobro vsega župnijskega občestva.

MINISTRANTI

Prvo srečanje ministrantov v tem šolskem letu bo v četrtek, 22. septembra ob 17h v župnijski cerkvi. Ponovno vabimo nove kandidate, ki bi se radi pridružili našim vrstam. Po običajnem redu (2. in 4. četrtek v mesecu) srečanj bomo nadaljevali v oktobru.

MLADINA

Prvo mladinsko srečanje bo v soboto, 24. septembra po večerni sveti maši v župnijskih prostorih. Vabljeni dijaki in študentje, da se dogovorimo, kako se bomo srečevali, kaj dobrega naredili v letu, ki je pred nami.

VOKALNA SKUPINA SALUS

V preteklem letu je začela delovati vokalna skupina Salus: skupina mladih pevcev in instrumentalistov. Tudi letos v svoje vrste vabijo nove članice in člane, ki jih veseli sodelovati v ritmično duhovni glasbi. Vabljeni vsi mladi, ki ste že začeli obiskovati 8. razred. Prvo srečanje bo 1. oktobra 2011 v pevski sobi župnijski cerkvi ob 18. uri.

BRALSKO-LITURGIČNA SKUPINA

Novega zagona si bomo dali tudi v tej skupini. V tem letu se bomo prvič srečali v torek, 20. septembra po večerni sveti maši v župnijski cerkvi. Lepo vabljeni vsi, ki imate vsaj malo volje po tem, da bi svoje moči delili z vsem farnim občestvom in tako najlepše uresničili službe, ki ste jih prejeli pri svetem krstu.

OKTOBER, MESEC ROŽNEGA VENCA

Mesec oktober je v liturgičnem letu posebej posvečen molitvi rožnega venca. V molitvi in premišljevanju rožnega venca se kristjani spominjamo pomembnih dogodkov iz Jezusovega in Marijinega življenja. Molitev je povabilo vsej družini, da se zbere in svoje zahvale in prošnje naslavlja na Boga. V času, ki ga živimo, je takšno srečanje družine ob misli na Boga še posebej pomembna. To ni le čas, ki ga posvečamo misli na Boga, temveč je, kakor verujemo kristjani in to tudi izkušamo, čas, ki more družino najbolj povezovati.

Poseben praznik v čast Rožnovenski Materi Božji pa je nastal po znameniti pomorski bitki pri Lepantu, 7. oktobra 1571, kjer so krščanske čete premagale Turke. Zmago v tej bitki so kristjani s papežem Pijem V. pripisovali goreči molitvi rožnega venca, v kateri so prosili Marijo pomoči. Ni bila Marija tista, ki je in še danes iz svoje moči uslišuje naše prošnje in nam pomaga. Je pa ona tista, ki skupaj z nami, za naše dobro, prosi svojega Sina, kakor je to storila v galilejski Kani, ko je na svatbi zmanjkalo vina. Nam pa naroča, kakor je tedaj rekla strežnikom: »Karkoli vam reče, storite!« (Jn 2,5) Tudi mi jo lahko prosimo, da nam vlije zaupanja v Božjo previdnost, v katero je tudi sama neizmerno verovala, kljub vsemu trpljenju, ki je spremljalo njen »zgodi se«.

Ob prazniku Občine Šoštanj
vsem občankam in občanom
iskreno čestitamo!

LEKARNA VELENJE

Lekarna Šoštanj
Lekarna Center Velenje
Lekarna Kersnikova Velenje
Lekarna Cankarjeva Velenje
Lekarna Trebuša Velenje
Lekarna Šmartno ob Paki

www.lekarna-velenje.si

info@lekarna-velenje.si

Misijska nedelja

Kadar človek s svojim delom uspe pridelati več, kakor je potrebno za svoje življenje, se vpraša, kaj storiti s pridobljenimi sredstvi, da se bodo dobro plemenitila. Ni nam vseeno, kaj bo s temi sredstvi, končno smo zato, da smo jih pridobili, vložili mnogo svojega truda, življenjske energije, izobrazbe, časa.

Kaj je torej najboljša naložba za moj denar? Mit o stalni rasti delnic se je sesul, trenutno raste vrednost zlata, kaj bo jutri? Moj denar pa je vsak trenutek manj vreden. Prepričan sem, da obstaja naložba, ki je trajna in nikoli ne doživlja padca. To je investicija, »vplačana« iz ljubezni do bližnjega. Takšne investicije se ne da izsiliti, nima kapitalskih argumentov – če bi jih imela, bi temu rekli »nakup ljubezni«. Vsi pa vemo, da se resnične ljubezni ne kupuje, temveč je vedno zastonjski dar. Takšno darovanje dela nas in tiste, ki so naslovljenci naših darov, bolj človeške, bolj Božje. V takšnih dejanjih bo Nebeško kraljestvo, v katerega nas vabi Kristus postalo vidno že tu in sedaj.

Misijska nedelja nas torej spodbuja, da bi tudi z materialnimi sredstvi mogli izraziti ljubezen do bližnjega, tistega, ki nima te možnosti, da bi lahko živel v takšnem obilju, kakršnem živim morda jaz. Tako so nam ubogi poslani na pot, da bi mi bili tisti, ki bi danes bili usmiljeni in velikodušni in gradili svet po Božji pravičnosti in usmiljenju.

Foto: Aleksander Grudnik

Foto: Aleksander Grudnik

Malenkosti pomenijo včasih več kot velika dejanja

DARKO MENIH

Šoštanjski župan in hkrati državnozborski poslanec Darko Menih je v letu 2010 gladko zmagal na volitvah in dobil drugi mandat. Kako županuje in kako praznuje občinski praznik, ki je v septembru, smo ga vprašali. In še o tem in onem, kar mu včasih mrači lice, drugič pa vedri obraz.

Prvo leto drugega mandata županovanja je za vami. V svoji volilni obljubi ste zapisali:

»Pravičnost, poštenost, strpnost in solidarnost so bili in bodo vedno moje vodilo.« Kako vam uspeva uresničevati to načelo v tem času, ko solidarnosti, lahko rečemo, skoraj ni?

Res so te štiri vrednote tiste, ki so moje vodilo skozi celo življenje. Vesel sem, da lahko rečem, da v naši občini kljub vsemu solidarnost še živi. Prav v teh dneh na primer odpiramo prenovljeno hišo Anžejevih v Gaberkah, ki je bila dokončana izključno z donacijskimi sredstvi. V Občini Šoštanj smo seveda omejeni s proračunom, kljub temu pa skušamo po naših močeh pomagati in biti solidarni.

Je županovanje v drugem mandatu kaj drugačno kot v prvem? Kako ste sestavili koalicijo in kako se odločate?

Županovanje je drugačno predvsem po tem, da stvari sedaj že zelo dobro poznam. V prejšnjem mandatu smo začeli in pripravili veliko projektov, ki jih sedaj nadaljujemo, tako da je s tega vidika delo morda nekoliko lažje. V tem mandatu nimamo podpisane koalicijske pogodbe. Vesel sem, da občinski svet podpira odločitve in projekte, ki so dobri za občino in njene občane, tako da z odločanjem največkrat ni težav. Seveda pride kdaj do kakšnih nekoliko pestrejših izmenjav mnenj na sejah sveta, kar pa je lahko konec koncev tudi dobro.

Ste tudi poslanec, a kot kaže, se boste morali odločiti, kje boste vztrajali. Še drži ena izmed vaših zadnjih trditev v lanskem intervjuju, da ne boste več kandidirali za poslanca?

Moja županska funkcija je tista, ki jo imam rad in jo resnično delam s srcem. Za kandidaturo za poslanca sem se odločil, ker lahko kot poslanec marsikaj narediš v korist občine in tudi širše skupnosti, kjer živiš. Veliko lahko vidite na televiziji, na samih sejah Državnega zbora, še mnogo več pa so vredni stiki, dogovori in poznanstva, ki jih skleneš izven teh sej. Prav tako pomembna je zagotovo tudi izmenjava izkušenj s kolegi poslanci, ki seveda prihajamo iz celotne Slovenije.

Sicer pa v naslednjem mandatu (ali bo to na predčasnih ali rednih volitvah) res ne bom več kandidiral za poslanca.

Torej ste bili v parlamentu na strani tistih, ki so glasovali za nezdržljivost funkcij?

Glasoval sem za združljivost, ker dvojna funkcija za majhne občine ni slaba kombinacija. Mislim, da so prav župani tisti, ki prinesejo konkretne življenjske probleme v parlament.

Torej smatrate, da so funkcije združljive?

Še enkrat bom ponovil, združljive so za majhne in srednje velike občine. Seveda pa je veliko odvisno tudi od delavnosti in zaupanja v samo občinsko upravo.

Nezdružljivost funkcij ni največji problem, ki tare državo. Ta čas smo v fazi menjave ministrov, vprašanja o zaupnici oziroma nezaupnici vladi. Stranka, katere član ste, je v opoziciji. Kako gledate vi na dogajanje v vladi?

Vlada se obnaša neodgovorno. Smo za predčasne volitve, kajti to stanje se spreminja v agonijo brez pravih rešitev za izhod iz krize.

Ste zaskrbljeni nad stanjem in kaj mislite o prihodnosti države? Vem, da nimate čudežnega recepta, gotovo pa imate kot poslanec večji vpogled in tudi svoje mnenje.

Ja, nad stanjem v državi sem zelo zaskrbljen in bi bilo potrebno nujno nekaj premakniti. Potrebno bi bilo ustvariti pogoje za odpiranje novih delovnih mest z dodano vrednostjo, namesto tega se nekaj vlaga v reševanje nekaterih podjetij, ki kljub temu gredo v stečaj, ljudje ostanejo na cesti, socialno breme pa preide na državo in seveda tudi na občine.

Vlada pa se vse preveč ukvarja sama s sabo in s številnimi aferami brez sodnega epiloga.

Pa preidiva na občinske zadeve. Že v prvem mandatu ste pokazali izreden posluš do kulturnih projektov. Kot kaže, z njimi nadaljujete tudi v tem mandatu.

Zagotovo je kultura pomembna v vsakdanjem življenju vsakega izmed nas. Ljudem moramo ponuditi tudi duhovne vrednote in kultura je zagotovo tista, ki dviga kvaliteto življenja v kraju.

Zavedamo se, da imamo v naši občini veliko kulturne in naravne dediščine. To je bogastvo, ki ga je treba negovati. Zgradili smo Muzej usnjarstva, prenovili Vilo Mayer in v njej postavili na ogled stalne zbirke, tehnično posodobili Kulturni dom Šoštanj in ga v letošnjem letu tudi prebarvali, na mestni knjižnici smo namestili knjigomat, odprli sobo Karla Destovnika-Kajuha v Kajuhovem domu, na Dunaju je bila razstava umetniških del Ivana Napotnika ...

Nujno je omeniti vseh enajst kulturnih društev, ki delujejo v občini in zagotovo pripravljajo odlične in nepozabne dogodke. Mogoče izpostavim dve: MePZ Svoboda in PO Zarja.

Seveda pa je tu še Zavod za kulturo, ki pripravlja redne mesečne razstave v Mestni galeriji in galerijske večere, lani je prvo leto uvedel gledališki abonma – odličen, dobro obiskan in tudi dobro sprejet med občani, v Šoštanj je pripeljal festival pouličnih gledališč Ano Desetnico, v okviru zavoda je pričelo delovati Amatersko gledališče Šoštanj – Agledaš, ki je že s prvo predstavo navdušilo, za mlade vsako leto pripravljajo Smallfest. V Šoštanju je tudi tradicionalni mednarodni pustni karneval, krajevne skupnosti se predstavljajo s kulturnimi programi in še vrsto drugih prireditev.

Kateri projekti so bili financirani s strani Evrope?

Vedeti moramo, da je prijava na razpis pravzaprav najlažji del pridobitve evropskih sredstev. Gre namreč za to, da so kasnejše zahteve Evrope izjemno zahtevne, posredovati moramo podrobna in natančna poročila, natančno slediti njihovim zahtevam ... Poleg tega moramo seveda za vsak projekt imeti zagotovljena lastna sredstva tudi v občinskem proračunu. No, pa vendarle, s pomočjo evropskih sredstev smo zgradili Muzej usnjarstva, obnovili Vilo Mayer in zgradili dom v Ravnah – REKS. V letošnjem in prihodnjem letu smo uspeli pridobiti tudi sofinanciranje za kanalizacijo v Lokovici. Skupno smo od Evrope za te štiri projekte prejeli v zadnjih letih 1.800.247 evrov.

Občina pa se ne prijavlja samo na evropske razpise, tako da smo skupno uspeli preko prijav na razpise v zadnjih letih pridobiti skoraj štiri milijone evrov.

V Vili Mayer in njeni okolici se je vse leto veliko dogajalo, v septembru smo priča otvoritve sobe družine Mayer. Kako je potekal projekt?

Že od vsega začetka je en prostor v vili namenjen družini Mayer, sedaj pa je ta prostor dobil pohoštvo, dodali smo tudi veliko slikovnega materiala. Nekaj je celo avtentičnega pohištva Mayerjevih, slike pa smo pridobili od sorodnikov Mayerjevih iz Slovenskih Konjic, družine Pipuš, in jih primerno obdelali ter postavili na ogled. Soba je lepa in res vredna ogleda, zagotovo pa bo dala vili še novo dodano vrednost.

Obiskovalcev v vili še vedno ni toliko, kot bi jih želeli. Kaj boste v bodoče naredili na tem področju?

Pravzaprav število obiskovalcev v vili niti ni tako nizko. Res bi jih lahko bilo še več, vendar se na občini zavedamo, da gre za objekt visoke kulture, katerega stalne zbirke najverjetneje zanimajo ožji krog prebivalcev.

Morda bi lahko vsi šoštanjski šolarji prišli na ogled vile, veseli nas, da vrtec redno prihaja v park vile, kjer se otroci igrajo, vsaka skupina pa si vsaj enkrat ogleda tudi notranjost. Prav to pa je najpomembnejše, da objekt in čudovit park ob njem živita.

Prav promociji vile bomo v prihodnje posvetili še posebno pozornost, saj pripravljamo vodnik po stalnih zbirkah, dodatno opremo pa smo dobili tudi za poročno dvorano in še vedno čakamo na prva kandidata, ki bi skupno pot začela prav v Vili Mayer.

V teh dneh se izpolnjuje tudi vaša lanskoletna obljuba o ponatisu knjige *Pozdrav iz Šoštanja*. Kaj lahko poveste okoli te izdaje? Vemo, da bo sedaj knjiga na prodaj v Mestni galeriji Šoštanj, v Vili Mayer in zaenkrat v Kulturnici Velenje.

Prva knjiga je pošla v pičlih treh mesecih. Med občani je bilo res izjemno povpraševanje, zato je bila odločitev za ponovno izdajo lahka. Gre pa za drugo, dopolnjeno izdajo, ki se od prve kar precej razlikuje, tako po

vsebini kot po videzu. Odločili smo se, da bomo to drugo izdajo prodajali predvsem zato, da bo dostopna tudi ljudem, ki ne živijo v naši občini. Cena knjige pa je za tako kvaliteten izdelek zelo dostopna – 10 evrov. Knjiga *Pozdrav iz Šoštanja* (mesto na starih razglednicah) pa nima samo zgodovinsko, temveč tudi nostalgичno vrednost, saj je v njej dokumentiranih veliko stvari, ki jih danes v Šoštanju ni več, so pa globoko zaznamovali razvoj kraja in občine.

Muzej usnjarstva na Slovenskem v Šoštanju živi že dve leti. Kako?

Muzej usnjarstva na Slovenskem v Šoštanju deluje pod okriljem Muzeja Velenje. V muzeju dobro delajo, pripravljajo številne dodatne aktivnosti – simpozije, okrogle mize, pogovore, tako da tudi na ta način skušajo privabiti kar največ obiskovalcev. Gre za izjemen muzej, v prihodnje načrtujemo še razširiti obstoječe zbirke.

Kaj bo naslednja faza del v tem objektu in ali je s tem projekt zaključen?

Projekt še ni zaključen, sledila bo izgradnja projekta faza II. Po Slovenije že iščemo in zbiramo predmete, povezane z zgodovino usnjarstva. Danes sta v muzeju na ogled zbirki Usnjarski stroji in Usnjarstvo v Šoštanju, v prihodnje pa bomo tema zbirkama dodali še zbirki Usnjarstvo na Slovenskem in Od kože do usnja.

Kaj pa kulturna društva v občini? Nekaj ste jih našeli, nekaj izpostavili, torej jim je občinska politika naklonjena?

Kot sem že omenil, je v občini enajst kulturnih društev. Vsa po vrsti so izjemno delavna, tako da pomembno soustvarjajo kulturno in družabno življenje v občini. Občina vsako leto pripravi javni razpis za sofinanciranje ljubiteljskih kulturnih dejavnosti, preko katerega društva prejmejo sredstva za svoje delovanje.

Aktivnosti društev je res veliko. Sam bi se želel udeležiti prav vseh, na katere me povabijo, vendar kdaj številne druge obveznosti tega ne omogočajo, kar pa obžalujem, saj na vseh teh dogodkih resnično uživam.

Knjižnica Velenje je izkazala potrebo po selitvi sedanje knjižnice v večje prostore. Kje bodo ti prostori?

Knjižnica sicer uspešno deluje, vendar pa je za njeno kvalitetnejše delo potrebno omogočiti več prostora. Predvideno imamo novo lokacijo in idejno zasnovo. Sedaj moramo sprejeti samo še spremembo občinskega prostorskega načrta in seveda zagotoviti tudi finančna sredstva.

Gradnja oziroma adaptacija šole za potrebe vrtca. Kaj lahko rečete o tem? Izgradnja novega Vrtca Šoštanj je največji projekt, ki nas čaka v prihodnje. Trenutno približno 360 otrok obiskuje vrtce na sedmih lokacijah, samo v Šoštanju je pet različnih stavb, v katerih poteka dejavnost vrtca, zato je izgradnja novega nujna.

Lokacija bivše šole Bibe Röcka je odlična, zato bo nov vrtec zagotovo stal na njenem mestu. Razmišljali smo res sicer o adaptaciji, vendar zadnje statične analize kažejo, da bi bila zagotovo boljša rešitev rušitev

in nato novogradnja. S polno paro se bomo letos jeseni lotili izdelave vse potrebne dokumentacije, vseskozi iščemo razpise, na katere bi se lahko prijaviли za finančno pomoč pri izgradnji.

So na tem področju v Šoštanju še kakšne posebnosti, kadrovske ali strokovne?

Posebnosti na tem področju ni. Menim, da v vrtcu odlično delajo, trudijo se tudi v nekaj slabših prostorskih pogojih otrokom nuditi kar največ, poleg tega pa so vedno pripravljeni sodelovati na kateri koli občinski prireditvi. Pripravijo prsrčen in kvaliteten program, ki ga vsak rad pogleda.

Kolikšen je delež občine pri sofinanciranju obiska otrok v vrtcu in kaj to pomeni za občino?

Občina Šoštanj mesečno nameni za plačilo razlike med plačilom staršev in polno ceno programa tudi do 110.000 evrov, letno okrog 1.320.000 evrov. V povprečju plačujejo starši 30 % cene programa vrtca, medtem ko občina 70 %. V praksi to pomeni, da za program, katerega ekonomska cena je 414 evrov, plačajo starši povprečno 124 evrov, občina pa 290 evrov.

Potrebno je vedeti še to, da Ministrstvo za šolstvo in šport res plača delež staršev za drugega, tretjega, ... otroka, kadar imajo starši več otrok v vrtcu, vendar razliko še vedno plača občina. S tem je država bistveno povečala vpis otrok v vrtce, razbremenila starše in zelo obremenila občinske proračune. Je pa kar prav tako, saj otroci v vrtcu res ogromno pridobijo in je prav, da se starši v veliki meri odločajo za tovrstno institucionalno varstvo.

Kolikšen pa je delež Občine Šoštanj za varovance, ki so v domovih za ostarele?

Občina Šoštanj je na podlagi odločbe, ki jo izda Center za socialno delo Velenje, ki vodi postopek oprostite plačila, zakonsko zavezana doplačevati razliko do polne cene domskega varstva v primerih, kadar varovanec in njegovi zavezanci (zakonski partner, otroci) nimajo dovolj lastnih sredstev za plačilo domske oskrbe. To pomeni, da ne doplačujemo vsem, ki bivajo v domovih za ostarele, ampak le tistim, ki nimajo dovolj lastnih sredstev. Plačilo razlike občinam nalaga zakon.

Deleži plačil varovancem, ki jim doplačujemo domsko oskrbo, so odvisni od cen dnevne oskrbe v domovih. Domovi, ki imajo višji bivalni standard, so bistveno dražji. Nastanitev si varovanci izberejo sami, občina kljub doplačilu na to nima vpliva.

Občina je lani mesečno namenjala za sofinanciranje oskrbnin za 35 naših občanov sredstva v višini 17.100,00 EUR oz. v povprečju 488,00 EUR na oskrbovanca na mesec (gre za plačilo razlike med višino polne cene oskrbnine in lastnim deležem plačil oskrbovancev ali zavezancev). V primerih, kadar pa varovanec nima lastnega vira sredstev ali zavezancev, ki bi bili po določbah Zakona o socialnem varstvu dolžni zanj plačevati, pa plačilo v celoti prevzame občina stalnega prebivališča le-tega. Dejstva o upravičenosti in o višini sofinanciranja ugotavlja CSD Velenje, ki vodi postopek in izda odločbo. V primeru, da je oskrbovanec lastnik nepremičnega premoženja, se v korist občine stalnega prebivališča, ki doplačuje storitev, na Zemljiški knjigi vpiše zaznamba na prepoved odtujitve ali obremenitve. Dediči so pred dedovanjem ali odtujitvijo občini dolžni poplačati delež oskrbnine v višini, ki ga je za oskrbovanca namenila občina.

V letošnjem poletju so otroci, ki so bili na počitniškem delu, sodelovali v posebnem projektu sožitja mladih in starejših. Kaj lahko poveste o tem?

V okviru projekta Mladi lepšajo mesto in okolico smo letos že drugo leto zapored sodelovali s Centrom starejših Zimzelen. Dijake in študente smo dvakrat tedensko vozili v Topolšico, kjer so vodili na sprehode oskrbovance doma in se z njimi pogovarjali. Vse to v veliki meri pripomore k medgeneracijskemu povezovanju – starejšim polepšajo verjetno mnogokrat monoton vsakdan, mladi pa se lahko od njihovih izkušenj veliko naučijo.

Vi in Občina Šoštanj izkazuje velik posluš do dela mladih v občini med počitnicami. Kako bi ocenili njihovo delo in smiselnost tega dela?

Res zadnja leta pri tem projektu odlično sodelujemo s Termoelektrarno Šoštanj, zato lahko dobijo delo vsi mladi, ki izpolnjujejo pogoje in se

pravočasno prijavijo za počitniško delo. Kot pri vseh stvareh v življenju je tudi tu opaziti, da so nekateri bolj drugi manj zagnani za delo, zato smo uvedli sistem ocenjevanja, odlični so nagrajeni tako, da lahko prihodnje leto delajo dva namesto en teden, negativno ocenjeni pa prihodnje leto dela ne bodo mogli opravljati.

To delo prinaša obojestransko korist. Mladi dobijo delovne navade, spoznajo, kako je, ko zaslužijo nekaj denarja, občina pa je bolj urejena.

Ali imajo dijaki in študentje naše občine še kakšno drugo obliko pomoči s strani lokalne skupnosti poleg tega, da jim omogočite teden ali dva dela?

Posebne pomoči mladim Občina Šoštanj ne izvaja, pomagamo pa Mladinskemu centru, ki je v zadnjem letu bolj in bolj aktiven.

Res je čutiti da je Mladinski center v Šoštanju vendarle zaživel. Se pripravlja kakšen nadaljnji korak v smeri kvalitetnega druženja mladih?

Res je Mladinski center, v katerega je bila pred leti vključena le peščica, sedaj vendarle nekoliko bolj zaživel. Svoje prostore imajo nad telovadnico Partizan, pridno jih sami urejajo, Občina pri tem sodeluje z nakupom materiala. Pripravljajo tudi že kar nekaj prireditev, pohvaliti jih moramo pri sodelovanju ob praznovanju 100-letnice mesta Šoštanj, tako da sem prepričan, da bo iz leta v leto več njihovih projektov.

Po izgradnji novega vrtca želimo, da bi imeli mladi prostor v sedanjem vrtcu Lučki, kjer bi lahko uredili tudi hostel in pripravljali številne zanimive aktivnosti in dogodke.

O osnovni šoli še nisva nič rekla. Zdi se, da ni težav. Ali občina posega tudi na to področje?

Osnovna šola Šoštanj je podobno kot vrtec aktivna na številnih področjih. Pridobili so naziv kulturna šola leta 2010, v šolskem letu 2010/2011 so postali druga najbolj športna šola v Sloveniji, odlične rezultate pa dosegajo tudi na učnem področju in tekmovanjih. Občina Šoštanj krije 100-odstotni del materialnih stroškov šole, poleg tega plačuje tudi izdatke za zaposlene za nadstandard (v zadnjih letih je občina v povprečju plačevala 2,8 nadstandardne zaposlitve) in sofinancira izvajanje različnih programov in projektov v osnovni šoli.

Veliko sredstev pa občina namenja za šolske prevoze, letno kar 440.000 evrov. Na tem področju se res pojavlja kar precej težav, saj starši želijo, da bi avtobus ustavil prav pred njihovo hišo, če malo karikiram, tako da vsem ne moremo ustreči, vendar jim gremo zelo na roko, včasih celo preveč.

Tudi Dnevni center za pomoč otrokom še živi, čeprav je opaziti, da z manj udeleženci. Zakaj?

Dnevni center je urejen v občinski stavbi. Občina Šoštanj plačuje stroške prostorov in plačilo za zaposlenega preko javnih del. Število udeležencev v centru pa je stvar Centra za socialno delo, to ni v naši domeni.

Ko sva že pri šoli, ali so v Belih Vodah prostori šole zasedeni z drugimi vsebinami?

Ker v Belih Vodah že nekaj let ne deluje več osnovna šola, so sedaj tu prostori Krajevne skupnosti Bele Vode in prostori Društva vojnih veteranov Šoštanj, tu pa tudi živi veččlanska družina. Ker je zgradba že dokaj dotrajana, je potrebna temeljite prenove, predvsem obnove strehe in sanitarij.

V Zavodnjah se gradi nov večnamenski dom. V njem sta predvideni tudi dve učilnici v primeru, da bi bila znova potreba po šoli. So pričakovanja realna?

Prvega oktobra bo že otvoritev novega doma v Zavodnjah. Dom je zasnovan tako, da omogoča prostore, v katerih bi se lahko odvijal pouk, če bi bilo to potrebno. Ti prostori pa bodo do nadaljnjega namenjeni drugim dejavnostim. Ne gre toliko za naša pričakovanja glede ponovnega odprtja podružnice kot za to, da imamo možnost, da to storimo, če bo potrebno. **Ponosni ste tudi na nov Krajevni in gasilski dom v Topolšici, kar je bila dolgoletna želja krajanov. Splošno mnenje je, da je dom velik. Bo njegovo vzdrževanje ostalo na plečih občine?**

Dom v Topolšici je res pravi ponos tega kraja. Turistična pisarna, ki je

urejena v domu, bo zagotovo občinski strošek, sicer pa sta v domu dve večnamenski dvorani. Z najemom le-teh bodo uporabniki lahko krili del stroškov.

Zavod za šport in turizem bo ali ne? In kako je z upravljanjem športnega parka? Moram reči, da sem bila zadnjič žalostna, ko sem kolesarila okoli njega in na igrišču z umetno travo zasledila vandalske sledi motorja. So objekti zavarovani?

Tudi mi smo izjemno žalostni, kadar vidimo tak vandalizem. Veliko se pogovarjamo z Nogometnim klubom Šoštanj, ki z objektom trenutno upravlja, kako bi to rešili. Pokazalo se namreč je, da kadar je igrišče zaklenjeno, uničujejo mreže in ograjo in kljub temu na njem igrajo nogomet, zato smo se odločili, da ostane igrišče odklenjeno, sedaj pa se vozijo po njem z motorji. V vsakem primeru je nekaj uničeno.

Od prvega septembra dalje bo za uporabo igrišča potrebno plačati. Pogodbo lahko društva sklenejo na Občini Šoštanj, za termine pa se dogovorijo v Nogometnem klubu Šoštanj. Cena je v primerjavi s podobnimi igrišči drugje nizka – 10 evrov na uro, ob uporabi reflektorjev pa 15 evrov na uro.

Prednost pri izbiri terminov ima Nogometni klub Šoštanj, ki ima ob popoldnevih na igriščih pod Vilo Široko tudi več kot 70 otrok.

Kar se tiče Zavoda za šport in turizem, pa je treba vedeti, da so z ustanovitvijo vsakega zavoda povezani tudi stroški, zato na občini za zdaj menimo, da bi bilo nujno, da postaneta turistična, predvsem pa športna zveza veliko bolj aktivni. Če bi se lotili ustanovitve zavoda, pa bi to storili tako, da bi razširili dejavnosti obstoječega Zavoda za kulturo Šoštanj.

Tudi za šport se na občini namenja veliko sredstev. Sami kot bivši športnik in športni delavec še to bolj razumete. Kakšni so na tem področju obeti v prihodnosti?

Na občini na šport gledamo z vidika infrastrukture in z vidika dejavnosti društev. Športnih društev je v občini več kot 30, vendar se vsa ne prijavljajo na javni razpis. Letos bomo med 25 društev razdelili 74.450 evrov.

Velik strošek pa za občino predstavlja tudi izgradnja in vzdrževanje športnih objektov. Društva, ki so tudi na tem področju zelo aktivna in delavna, si zaslužijo dobre pogoje za delo. Ponosni smo na naše košarkarje, ki so že vrsto let v prvi ligi, tudi na odbojkarje in nogometaše ... Posebna vrednost teh društev ni samo v njihovih dobrih rezultatih članskih ekip, temveč predvsem v velikem številu mladih, ki so na ta način vključeni v šport in zdrav način preživljanja prostega časa.

Pilon center obiskujemo predvsem zaradi trgovin. Pa vendar so tudi »zgornji« prostori privlačni zaradi kegljišča, frizerskega salona, gostinskega lokala in fitnes centra. Kako je s temi dejavnostmi in ali so dovolj na razpolago občanom? Koliko je zasedenost in vsebina prostorov še skrb občine?

Žal smo ob začetku poletja zaključili sodelovanje z najemniki fitnesa in lokala, tako da bomo za upravljanje teh prostorov objavili nov razpis. S kegljiščem upravlja Kegljaški klub Šoštanj, najamejo pa ga lahko samo društva. Verjamem, da je skoraj vsak vključen v kakšno društvo in se lahko v okviru tega društva preizkusi tudi v kegljanju. Je pa kegljišče zasedeno vsak dan od dveh do devetih zvečer, nekaj prostih terminov je le še sredi dneva in zjutraj. Žal res trenutna organizacija ne omogoča posamezniku najem kegljišča, ker je zaradi delovanja treh kegljaških klubov v občini tudi malo prostih terminov.

Na programu praznovanj ob občinskem prazniku je veliko kulturnih projektov, nekateri so tudi socialno obarvani, na primer otvoritev obnovljene hiše družine Anžej. So taki projekti še posebej občutljivi?

Na Občini Šoštanj in tudi številni posamezniki si prizadevamo, da bi vsi občani živeli v človeku dostojnih pogojih. Rad bi se zahvalil vsem, ki nesebično pomagajo pomoči potrebnim. Veliko delo so opravili člani Kulturnice Gaberke pod vodstvom njihovega prizadevnega predsednika Franca Šteharika.

Kako pa je sicer s socialno ogroženostjo Šoštanjčanov?

Lahko rečem, da je socialna ogroženost naših občanov kar pereča. Veliko

jih je brez služb ali pa z zelo nizkimi osebnimi dohodki. Poskušamo jim pomagati z različnimi subvencijami, enkratno denarno pomočjo in paketi Rdečega križa. Seveda se zavedamo, da to še zdaleč ni dovolj.

Okolje in prostor je zanimivo področje, saj se tiče kvalitete bivanja. Kako je s projekti na tem področju po krajevnih skupnostih?

Tako v mestu kot na podeželju si prizadevamo izboljšati infrastrukturo na vseh področjih. Za vse pa so potrebni čas in denar ter strpnost.

Bodoči projekti? Cesta v Skornem skozi sotesko Penk je v zelo slabem stanju. Razmišljate tudi o kakšni javni razsvetljavi ali pločniku na tem področju?

Žal je v naši občini še vedno veliko cest, ki so v zelo slabem stanju in vsega ni mogoče postoriti naenkrat. Naredili smo prioritarno listo glede na dotrajanost in varnost.

V Penku bomo v kratkem dokončali projekt razsvetljave, zaradi bližine železniške proge in strmega pobočja pa je gradnja pločnika neizvedljiva.

Kaj pa toplifikacija npr. Skorno ali Zavodnje ali Bele Vode?

Razmišljamo in iščemo rešitve toplifikacije za kraje, kjer je vročevod finančno in prostorsko neizvedljiv (termalna voda, biomasa, plin).

V Lokovici boste tistim, ki ne bodo imeli urejene kanalizacije, baje pomagali pri gradnji individualnih čistilnih naprav, ki bodo zakonska obveza. Boste to omogočili tudi v zaselkih, ki nimajo tako urejene infrastrukture? Kakšne so realne možnosti razmišljanja v tej smeri?

Pri urejanju kanalizacije ne bomo pomagali samo v Lokovici, ampak povsod tam, kjer ni možna javna kanalizacija. V naslednjem letu bomo izvedli javni razpis za male čistilne naprave in vsem prijavljenim enako sofinancirali.

Se pripravlja kakšna sprememba PUP in za katero območje?

Seveda. Postopek sprememb in dopolnitev odloka o PUP 09 za območje Topolšice, PUP 02 za Ravne in Gaberke, PUP 01 za Zavodnje in Bele Vode, PUP za dele Šoštanja s Pohrastnikom ter Občinski prostorski načrt (OPN) za območje celotne Občine Šoštanj.

Računate, da bo podprta in kaj bi prinesla občanom?

Spremembe PUP-ov bo obravnavala pristojna komisija in potrdil občinski svet. Občanom bo s tem omogočena gradnja raznih objektov.

Kako je s stanovanjsko problematiko? Ali jo rešujete v predvidenih okvirih?

Občina Šoštanj izvaja javni razpis za oddajo neprofitnih stanovanj v najem po potrebi. Prejšnji je bil objavljen leta 2009, letos je bil nov, saj je s prejšnjega ostalo nerešenih le še 14 vlog. Na nov razpis se je prijavilo 56 prosilcev.

Novih stanovanj občina praviloma ne kupuje, veliko pa preurejamo stara, tudi tako, da iz enega večjega pridobimo dve manjši stanovanji, saj je za ta več povpraševanja. Želje občanov so tudi na tem področju velike, vsem ne moremo ustreči. Mislim, da velikih problemov ni, saj jih skušamo reševati sproti.

Ko sva že pri bivanju, sanacija plazov je končana. Ali vas še kaj čaka na tem področju?

Končana je sanacija treh velikih plazov v Lokovici, ki so se sprožili julija 2009. Žal vsako večje deževje sproži kakšen nov plaz, zato se zdi, da je to nikoli dokončana zgodba. Strokovnjaki so izdelali načrt sanacije plazov v Občini Šoštanj, ki mu sledimo, saj je narejen glede na nujnost sanacije.

Se bojite podobnih naravnih nesreč? Ali so na področju občine še kakšne »črne točke«?

Res se kar malo bojimo teh nesreč in ob vsakem večjem nalivu s strahom čakam, da me bodo poklicali gasilci. Občina Šoštanj je zelo hribovita in kot taka nekoliko bolj izpostavljena nevarnosti plazov.

Sredi avgusta je v Šoštanju nekoliko močnejši veter rušil drevesa, tako da nikoli ne veš, kdaj te lahko doleti kakšna izmed naravnih nesreč.

Gradnja bloka 6 je pereče vprašanje, ki sem ga zastavila že lani. Takrat (septembra) ste rekli, da so se v tistem mesecu strasti malo umirile, vendar ste imeli občutek, da še ni konec. Prav ste imeli. Kako vi vidite razplet te jare kače?

Letos v začetku septembra smo imeli že 3. izredno sejo prav na temo energetike. Tokrat je na tapeti Premogovnik Velenje, tako da res zgleda, kot da gre za jaro kačo.

Prepričan sem, da blok 6 bo. Mora biti za preživetje prebivalcev Šaleške doline. Mag. Tot je na tej zadnji izredni seji poudaril, da bi bila ustavitev gradnje in nato sanacija blokov 4 in 5 zagotovo dražja kot izgradnja bloka 6. Dr. Medved pa je ponovno zatrdil, da je premoga dovolj.

Kaj menite, od kod izvirajo očitki, da ima Šaleška dolina poseben lobi?

Ljudje v drugih krajih ne morejo razumeti, da v Šaleški dolini ljudje držimo skupaj in smo praktično enotni, kar se tiče izgradnje šestega bloka TEŠ, zato so prepričani, da delujejo lobiji, ki silijo, da se ta projekt, pri katerem je treba vedeti, da gre za ogromna sredstva, nadaljuje.

Tako elektrarna kot Premogovnik Velenje sta družbeno odgovorni podjetji in dobra delodajalca, zato imata med prebivalci podporo. Mnogim je to nerazumljivo.

Mnogi prebivalci menijo, da Šoštanj plačuje prevelik davek. Je vprašanje rente aktualno in v kakšni obliki bi bilo izvedljivo?

Vsi se zavedamo, da so občanke in občani Občine Šoštanj plačali visok davek za 1/3 slovenske električne energije. Šele ko bo zgrajen blok 6, bomo upravičeni, da preko zakonov zahtevamo odškodninsko rento.

Ob gradnji se skozi vsa leta postavlja vprašanje bivanja sezonskih delavcev. Vodnega mesta, ki je bila vizija preteklih let, skoraj zagotovo ne bo. Kakšni so trenutni ukrepi na tem področju?

V času izgradnje bo prisotnih do 1500 delavcev. Aktivno se pripravljamo na njihovo nastanitev, na varnost in zdravstveno oskrbo. Na te probleme sem v parlamentu kar nekajkrat opozoril ministrico za notranje zadeve, ministra za zdravstvo in ministra za promet. Vsi so sicer javno obljubili pomoč, zgodilo pa se do sedaj še ni ničesar.

Projekt vodnega mesta pa je končal v predalih Ministrstva za okolje, saj sedanja zakonodaja tega ne dopušča.

Mnogi Šoštanjčani se »bojijo« prihoda delovne sile zaradi varnosti. Po drugi strani pa je povsem realno vprašanje, koliko smo na tujce pripravljeni in koliko smo jim sposobni nuditi za bivanje človeka dostojno okolje. Kaj menite?

Da bomo delavce dostojno sprejeli v našem okolju in da bodo občani zaščiteni in varni, že izdelujemo razne logistične načrte.

Kako bo na primer z zdravstveno oskrbo in koliko mislite, da je kvaliteta zdravstvenih storitev v Šoštanju zadovoljiva?

Prav gotovo bo potrebno zdravstveno oskrbo dopolniti, uvesti dežurno službo, urediti reševalno postajo in zaposliti še kakšnega specialista. Bojim pa se, da bo to zelo težko, ker sem do sedaj tako v Zdravstvenem domu Velenje kot na Ministrstvu za zdravje naletel na gluha ušesa.

Marsikaj še nisva rekla, mogoče še kaj o kmetijstvu v naši občini. Kolikšen odstotek prebivalstva se preživlja s to panogo?

Med delovno aktivnim prebivalstvom se s kmetijstvom ukvarja približno 8,5 % prebivalstva.

S čim se občina vključuje v kmetijsko dejavnost?

Občina preko javnega razpisa izvaja spodbude v kmetijstvu. Javni razpis je objavljen vsako leto, preko njega pa občina kmetom razdeli okrog 30.000 evrov.

Glede na to, da končujete prvo leto drugega mandata, je iz zastavljenega programa (na voljo je bil volivcem v letu 2010) razvidno, da stopate po poti uresničevanja. Se vam zdi, ustanovitev občinskega komunalnega podjetja uresničljiva?

Izvajamo analize in primerjamo pogoje ter naše finančne zmožnosti za

ustanovitev lastnega komunalnega podjetja. V prihodnjih letih vidim realno možnost za uresničitev le-tega.

Zdi se, da Občina Šoštanj uspešno obvladuje vprašanje smeti. Urejen je tudi odvoz smeti iz zbirnega centra pri gasilnem domu ob železnici.

Glede problematike smeti mislim, da smo kar veliko postorili. Lahko pa bi bilo tudi boljše, če bi se občani dosledno držali navodil. Še vedno lahko vidimo ekološke otoke, kjer so smeti odložene kar ob kantah, kjer odpadki niso ločeni, pa še kaj bi se našlo. Sem optimist in verjamem, da se bo sčasoma vse uredilo.

Da ne bi zaključila tega pogovora z vprašanjem smeti, bi vas vprašala, na katerega od projektov, ki ste ga zastavili ali zaključili v letošnjem letu, ste osebno najbolj ponosni.

Težko bi katerega posebej izpostavil. Finančno največji zalogaj je bila izgradnja Doma krajanov in gasilskega doma v Topolšici, zahteven projekt je kanalizacija Lokovica ... Veliko zadoščenje pa so tudi manjši projekti, ki ne zahtevajo tako velikih sredstev, a vidiš, da ljudem veliko pomenijo. Prireditve ob 100. obletnici mesta Šoštanj so bile odlično obiskane ali na primer drsališče, sejmi ... Veliko je malenkosti, ki včasih pomenijo več kot veliko dejanja.

Zagotovo se boste zapisali v zgodovino kot župan, ki je izkazal velik posluš pri ohranjanju, gradnji in obnovi kulturnih objektov. Zakaj se vam investiranje v kulturo zdi primerljivo z investicijami v npr. ceste?

Izgradnja cest je pomembna predvsem z vidika varnosti, zato je nujno, da se tudi temu v veliki meri posvečamo. Ohranjanje kulturne dediščine in investiranje v kulturo pa daje neko dodatno vrednost življenju posameznika in notranje zadovoljstvo. Torej eno brez drugega ne gre.

Katero kulturno prireditev sami najraje obiščete?

Kot sem že omenil, res rad hodim na prireditve, bodisi kulturne, športne ali družabne ... Vsaka mi daje nekaj edinstvenega. V tem letu sem posebej užival na abonmajskih predstavah Zavoda za kulturo, morda tudi zato, ker je bilo to nekaj novega v naši ponudbi.

Pa še v domačo hišo se ozriva. Kakšno je stanje v njej? Ste kaj zaposlovali oziroma kako zaposleni obvladujejo naloge?

Na novo nismo zaposlovali. Mislim, da zaposleni svoje naloge profesionalno opravljajo in da smo ljudem prijazna občina.

Svečana seja bo 30. septembra. Kot vsako leto boste tudi na njej podelili plakete, priznanja in naziv častni občan. Bo letos častni občan?

Svečana seja je čas, ko občina nagradi tiste, ki so preteklo leto še posebej zaznamovali. Svetniki občinskih nagrajencev sicer še niso potrdili, a mislim, da lahko zatrdim, da častni občan letos bo.

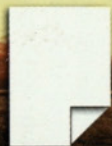
Iskrene čestitke k prazniku! Vaše sporočilo občankam in občanom?

Ob občinskem prazniku čestitam vsem občankam in občanom. Želim jim veliko strpnega dialoga pri reševanju problemov, veliko razumevanja in medsebojnega spoštovanja. Besede, pogledi, stisk roke, prijateljstvo, dobrot, strpnost ... življenje ni le blišč in bogastvo.

pripravila: Milojka B. Komprej

foto: Dejan Tonkli

oktober 2011

Napovednik

PRIREDITEV

Kavarna Šoštanj

kabelsko razdelilni sistem Šoštanj

List

Šoštanj.info
<http://sostanj.info>

KDAJ

ZVRST

KAJ

KJE

VABI VAS

sobota, 1.10.	košarka	8. memorial Matjaža Natka	Športna dvorana Šoštanj	Košarkarski klub Elektra
sobota, 1.10. ob 15:00	otvoritev	Otvoritev Doma krajanov v Zavodnjah	Dom krajanov Zavodnje	Krajevna skupnost Zavodnje
sobota, 1.10. ob 16:00	fitnes	Predstavitev fitnesa (prikaz)	EN-JOJ-fitness	Aleksandra Škrabec
nedelja, 2.10. ob 09:00	šah	Šahovski turnir	Gasilski dom Šoštanj	Šahovski klub Šoštanj
torek, 4.10. ob 17:00	delavnice	Torkova peta - ustvarjalnica za majhne in velike	Kulturni dom Šoštanj	Medobčinska zveza prijateljev mladine Velenje
torek, 4.10. ob 18:00	podelitev	Podelitev priznanj ŽZŠ za leto 2011	Kulturni dom Šoštanj	Športna zveza Šoštanj
sreda, 5.10. ob 10:00	predstavitev	Predstavitev športnih aktivnosti za osnovnošolce za leto 2011	Telovadnica OŠ Šoštanj	Športna zveza Šoštanj
četrtek, 6.10. ob 16:00	pravljice	Pravljичne ure	Mestna galerija Šoštanj	Mestna galerija Šoštanj
sobota, 8.10. do 9.10.	planinstvo	KRK (HR) (lahka pot)	Odhod iz AP Šoštanj	Planinsko društvo Šoštanj
sobota, 8.10.	predstavitev	Predstavitev monografije dr. Toneta Ravnikarja: Zgodovina Šoštanja 1. del	Kulturni dom Šoštanj	Krajevna skupnost Zavodnje
sobota, 8.10. ob 15:00	nogomet	NK Šoštanj : NK Šmarje pri Jelšah (8. krog Štajerske nogometne lige)	Stadion Šoštanj	Nogometni klub Šoštanj
sobota, 8.10. ob 15:00	zabava	Družinski jesenski piknik	Dom krajanov Skorno-Florjan	Društvo prijateljev mladine Skorno-Florjan
sobota, 8.10. ob 15:00	ribištvo	Ribiško tekmovanje za Prehodni pokal	Ribiška koča pri Družmirkem jezeru	Ribiška družina Paka Šoštanj

nedelja, 9.10. ob 08:30	pohod	Zaključek jubilejnih prireditev s pohodom po Trški poti okoli Šoštanj	Trška pot okoli Šoštanja	Planinsko društvo Šoštanj
sreda, 12.10. ob 08:00	krvodajalstvo	Krvodajalska akcija	Gostišče »Pod klancem«	Območno združenje Rdeči križ Velenje
četrtek, 13.10. ob 16:00	pravlјice	Pravlјične ure	Mestna galerija Šoštanj	Mestna galerija Šoštanj
sobota, 15.10.	planinstvo	Obnova planinskih poti	Odhod iz AP Šoštanj	Planinsko društvo Šoštanj
sobota, 15.10. ob 08:00	dobrodelnost	Drobtinica	Pred Blagovnico Šoštanj	Območno združenje Rdeči križ Velenje
četrtek, 20.10. ob 16:00	pravlјice	Pravlјične ure	Mestna galerija Šoštanj	Mestna galerija Šoštanj
ponedeljek, 24.10. ob 16:00	otvoritev	Otvoritev ceste v Topolšici	Cesta pri rondoju v Metlečah	Občina Šoštanj
četrtek, 27.10. ob 16:00	pravlјice	Pravlјične ure	Mestna galerija Šoštanj	Mestna galerija Šoštanj
četrtek, 29.10. ob 14:00	nogomet	NK Šoštanj : NK Koroške Gradnje (11. krog Štajerske nogometne lige)	Stadion Šoštanj	Nogometni klub Šoštanj
sobota, 29.10. ob 14:00	delavnice	Noč jezerskih duhov	Tresimirjev park	Mladinski kulturni center Šoštanj

Napovednik prireditev objavljajo: mesečnik LIST, Kabelska televizija Šoštanja (C34) in spletni Portal Šoštanj.info (<http://www.sostanj.info>). Podatke o prireditvah pošljite na el. naslov: prireditve@sostanj.net.

KATEGORIJE PRIREDITEV:

šport

kultura in umetnost

splošno

September je tu!

Končno je prišel september, saj smo že vsi nestrpno čakali, da bomo spoznali nove prijatelje in pozdravili stare.

V našo enoto Brina sta na novo zakorakali dve skupini otrok, starih 4–5 let. Skupaj spoznavajo novo igralnico, nove prijatelje, se igrajo z novimi igračami in raziskujejo okolico. Brina jim je zelo všeč, saj so zdaj veliki in veliko stvari zmorejo narediti sami.

Dve skupini otrok starih 5–6 let pa je že lani obiskovalo to enoto. Pogovarjajo se o počitnicah, pripovedujejo, kaj vse so doživeli, kje vse so bili, slikajo, sestavljajo, prepevajo, rajajo ... Zgradili pa so si tudi pravo gusarsko ladjo in se z njo odpravili novim dogodivščinam naproti.

Vrtec Šoštanj, za enoto Brina Romana Cverle Krajnc

Foto: arhiv

Malčki spet napolnili Biba

Kje je še lepše, kakor doma?

V vrtcu, medvedek, tja bova šla.

Le ob sobotah in nedeljah, ko je vrtec zaprt, takrat te odpeljem na babičin vrt ...

(Z. Majhen)

Tako smo prvega septembra zakorakali v Biba, ki je komaj čakala, da jo napolni otroški smeh. Spet se skozi okna slišijo pesem, igra, otroški vrisk ... tu pa tam tudi kakšen jok. Otroci so prav veseli drug drugega, saj so že lansko leto spletli prijateljske vezi in ob ponujenih aktivnostih sproščeno uživajo v igri s prijatelji in v vzgojiteljicami. Vsak dan nas čakajo novi izzivi, še posebej pa se veselimo, da bomo spoznali Piko Nogavičko, ki nas bo obiskala sredi septembra.

Strokovne delavke enote Biba

Foto: arhiv

Gremo v vrtec

Mesec september je v naše igralnice pripeljal že znane, a tudi nove obraze otrok. Pripeljal je še z novimi energijami napolnjene strokovne delavce, tehnično-administrativni kader in vodstvo vrtca.

V enoto Lučka smo sprejeli dve skupini otrok novincev, starih od enega do dveh let. V eni skupini so združeni otroci, stari od drugega do tretjega leta, v treh skupinah pa so združeni otroci med tretjim in četrtem letom starosti.

Starejšim otrokom, ki vrtec obiskujejo že dlje časa, je bilo v uvajalnih dnevih lažje kot tistim, ki so naš prag prestopili prvič. Njihovo uvajanje se je z medsebojnim sodelovanjem staršev in vzgojiteljic odvijalo umirjeno, predvsem pa »po meri«² otrok. Počasi bo jok naših malčkov potihnil, nadomestili ga bodo smeh, pesem, ples, radost in igra.

Vsem staršem želimo, da čim prej dočakajo dan, ko njihovi malčki ne bodo želeli domov, ker je v vrtcu tako zabavno, otrokom pa želimo sproščeno šolsko leto 2011/2012 in polno novih dogodivščin.

Za enoto Lučka piše Simona Koren

Foto: arhiv

Foto: arhiv

Vrtec Šoštanj risal na asfalt

Vrtec Šoštanj se vsakokrat z veseljem odzove in skupaj z občino praznuje občinski praznik. V četrtek je tako v okviru praznovanj ob občinskem prazniku pred enoto Biba na asfalt risalo več kot sto otrok. Risbe so bile posvečene občini Šoštanj, tako so nastale hiše, dimniki, gasilski avtomobili in tudi kakšna kraljična se je našla vmes...

Otroke je spremljala tudi ravnateljica Vrtca Šoštanj mag. Milena Brusnjak, pozdraviti pa jih je prišel tudi župan Občine Šoštanj in poslanec v Državnem zboru Darko Menih, ki ga otroci že dobro poznajo, saj redno obiskuje vrtec in je stalni gost na vseh njihovih prireditvah. Otroke je bilo res veselj pogledati, kako so risali s kredami na asfalt, oblečeni v značilne rumene haljice, v katerih hodijo po mestu, šoferji pa jih takoj opazijo in so na njih še nekoliko bolj pozorni.

Tjaša Rehar

Premogovnik obdarja prvošolce

Premogovnik Velenje bo ob letošnjem vstopu v šolske klopi ponovno obdaril prvošolce iz mestne občine Velenje ter občin Šoštanj in Šmartno ob Paki. Vseh učencev, ki so v Šaleški dolini prvič sedli v šolske klopi, je v letošnjem letu 443. Otroci bodo v spomin na prvi šolski dan prejeli knjigo Neže Maurer Ti si moje srce. Skrb za prihodnost in varnost je v Skupini Premogovnik Velenje bila in tudi bo v prihodnje na prvem mestu. Premogovnik Velenje je tri leta zapored prvošolčke iz Mestne občine Velenje ter občin Šoštanj in Šmartno ob Paki za varno pot v šolo obdaril s simbolično rumeno majičko. Za obdaritev prvošolčkov v šolskem letu 2011/2012 smo izbrali knjigo, ki pomaga otrokom, da dojamajo tisto, čemur odrasli rečemo enost, strpnost, humanost, saj menimo, da tega v sedanjem času

še posebej primanjkuje. Kratka besedila v knjigi staršem in učiteljem ponujajo izvrstno iztočnico za pogovor o teh tematikah. Knjiga sporoča, kako imamo tako ljudje različnih ras kot tudi živali enako srce in da, ko imamo koga radi, mu rečemo, da je »moje srce«.

Tadeja Mravljak Jegrišnik

Foto: arhiv

Podoba kulture

Sedmi blok

Slikarska razstava Sedmi blok akademika Stojana Kneževića iz Topolšice, katere odprtje je bilo 8. septembra in je ta čas na ogled v Mestni galeriji Šoštanj, je prva v nizu prireditev ob prazniku Občine Šoštanj. Domači ustvarjalec je s svojimi likovnimi deli želel opozoriti na aktualno gospodarsko in politično temo domačega okolja. Tematika njegovih del in naslov razstave Sedmi blok se lahko poigravata s trenutnim vprašanjem gradnje šestega bloka termoelektrarne ali pa tudi ne. Seveda gre za več. Ironičen naslov le vodi k razmišljanju, ustvarjalca pa k eksperimentiranju in ponotranjenju teme. Na odprtju, ki je bilo minuli četrtek, je umetnostni zgodovinar Matija Plevnik predstavil avtorja in njegovo delo ter med drugim povedal:

Ob bežnem pogledu na slikarjev opus le-ta opazovalca zmede zaradi diametralno nasprotnih učinkov. Raznosterost upodobljene motivike mu ne nudi neposrednega branja notranje logike opusa (posameznega dela). Izraziti intimizem in samosvoj likovno-formalni pristop odklanjata navidezno upodobljene velike teme (smrt, vojna, ekologija, potrošništvo). Neprestan boj z barvo vodi v meditativno monokromnost. Po drugi strani zaradi all-over upodobljenih motivov privede do občutja naelektrenega ozračja horror vacui. Prvinska fascinacija nad strukturo motivov narekuje upodobljeno, ki ga Knežević neprestano gnete.

Vse naštetu zaradi svoje eksperimentalnosti izrisuje dober prikaz avtorjevega večnega notranjega boja, izpraševanja o lastnem delu, lastni poziciji na zemljevidu sodobnega slikarstva in etični odgovornosti do svojega poslanstva. Ker je razstava mišljena kot projekt v nastajanju, nudi prikazano kvaliteten nastavek za nadaljnjo nadgradnjo.

Na odprtju je v glasbenem delu kulturnega dogodka sodelovala Glasbena

Foto: Dejan Tonkli

šola Fran Korun Koželjski s programom harmonik, razstavi na pot pa je par besed dodal šoštanjski župan in državnoborski poslanec Darko Menih. Zahvalil se je avtorju za njegov prispevek k razvoju kulture in prepoznavnosti kraja kakor tudi vsem ustvarjalcem, ki se trudijo obogatiti naš vsakdan. Razstava bo na ogled do 10. oktobra.

Milojka B. Komprej

Vse, kar sem vam povedal, je res!

Josip Bačič Savski je posebne vrste avtor. To, že znano dejstvo se je znova potrdilo v četrtek, 14. junija, na galerijskem večeru. Zavod za kulturo Šoštanj ga je priredil ob Bačičevi izdaji Posvetilnih pesmi, ki zaokrožujejo 30 let njegovega literarnega delovanja in 35 let bivanja v Sloveniji. Njegov sogovornik Lado Planko, vodja knjižnice v Velenju, je znal poiskati tudi druge avtorjeve posebnosti. Josip Bačič Savski, ki se je rodil leta 1932, je s sedemnajstimi leti namesto v Pulju znašel v Ljubljani, kjer je obiskoval srednjo šolo, se vpisal k folklori, se izobraževal pri kino klubu ter postal član Planinske zvez Slovenije. Kakršen je bil v mladosti, tak je ostal tudi v zrelih letih, zvedav in poseben. Kot elektro projektant je služboval v Sloveniji in tujini, tudi Švici. Za ženo si je izbral Slovenko, vzdevek Savski je dobil že v mladosti od svojega strica. Po naključju je ugotovil, da zna igrati na ustne harmonike, spoznal se je tudi z gledališčem, skratka, je človek mnogih talentov, možnosti in sposobnosti, ki jih je večino uspel uresničiti. Kot literat se je uveljavil bolj kot pesnik kakor prozaist, a ravno zaradi knjige Individuum, ki je izšla leta 2007, zbirke proznih tekstov, je bil pri ameriškem bibliografskem inštitutu proglašen za človeka leta 2009 Slovenije.

Večer z Josipom Bačičem Savskim je bil pomemben in lep zaradi več stvari. Avtor je res izredna oseba, hkrati se v njem skriva in odkriva več osebnostnih vrlin: ljubeznivost, duhovitost, inteligenca in poduhovljenost in vse, kar pove, je prežeto z ljubeznijo. Ne moreš biti v njegovi bližini, da tega ne bi občutil. Večer je zaključil s svojim priljubljenim izrekom: »Vse, kar sem vam povedal, je res in tudi vse, česar nisem povedal, je tudi res.«

Milojka B. Komprej

Foto: arhiv

»Odsotnost«

V Beli garderobi Muzeja premogovništva Slovenije so v četrtek, 15. septembra 2011, odprli razstavo fotografij z naslovom »Odsotnost«, avtorice Tatjane Pregl Kobe. Avtorica Tatjana Pregl Kobe, ki jo je večina doslej poznala kot pesnico, je med drugim tudi esejistka, pisateljica, publicistka, umetnostna zgodovinarica, likovna kritičarka in založnica. Že leta lovi v svoje fotografije v en sam portret; portret njenega časa, spomina in portret minevanja. Na odprtju razstave "Odsotnost" je prisotne v imenu Premogovnika Velenje pozdravil Stojan Špegel, vodja Muzeja premogovništva Slovenije.

Tatjana Pregl Kobe se v ciklu Odsotnost ne osredotoča na kateregakoli človeka, pač pa izključno na t. i. »malega« človeka iz preprostega, delavskega razreda. Preko podob praznih prostorov, odloženih oblačil, zapuščenih klopi, stopnic, kopalnic, garderob, hodnikov, odloženih števil, pripoveduje zgodbo o rudarjih. S poudarjanjem praznine kaže na njihovo pozabljenost v sodobnem svetu. S tem, ko skuša osvetliti njihovo navzočnost v sodobni družbi, ki biva še kje drugje kot le v temnih,

Foto: arhiv PV

z umetno lučjo osvetljenih jaških, poudarja, da ti ljudje bivajo med nami. Avtorica je povedala naslednje: »Vse na tem svetu je bilo v tisočletjih že povedano, to kar umetnost daje pa naj bo to besedna umetnost, fotografska ali likovna, katerakoli zvrst, film itd., vse govori o našem bivanju, se pravi od rojstva do smrti in vse, kar je vmes; ljubezen, delo; in vse to je že nešteto povedano. Ampak še vedno ni dovolj, še vedno ima vsak svoj način, da to lahko drugače ali pa neko misel po svoje pove.« In tako je tudi z njenimi fotografijami.

Umetnično delo je likovna kritičarka Barbara Sterle Vurnik z besedami opisala takole: »Najnovejši fotografski cikel *Odsotnost* Tatjane Pregl Kobe govori o človeku. Prežet z bivanjskimi vprašanji človekove usode je nekakšno nadaljevanje zgodbe, ki jo je avtorica pričela sistematično razvijati že v svojem predhodnem ciklu *Odhajanje*. Podobe so kadirane v kontrastih tako, da so neke podane zelo izčiščeno, minimalistično, z veliko ostrino, ki pa mestoma prehaja v zabrisane sledi, kot v kakšnem

mimobežnem hitrem pogledu minljivega trenutka. Ta se nato spet drugje latentno pretaplja v neko nedefinirano, mirujoče brezčasje. In to daje celoti neko dinamiko, ki asociira na dinamiko življenja. Ikonografski element verige tako simbolno kaže na njihovo ujetost v temni, tuborni vsakdan. Praznine dajejo občutek boleče tišine, ki odmeva med stenami tudi potem, ko delavci odidejo v rov.«

ŠE JE POŠTENJE

Iskreno se zahvaljujem Mehu OMEROVIČU in njegovim prijateljem iz Velenja za poštenje in skrb, ki so ga izkazal ob izgubi meni dragega nakita.

Milojka B. Komprej

PV

Rudarski oktet navdušil Francoze

Člani Rudarskega okteta Premogovnika Velenje so na povabilo Comité d'Organisation d'Echanges Internationaux med 8. in 12. septembrom 2011 obiskali z Velenjem pobrateno francosko mesto Vienne. Člani zasedbe so z vrhunsko odpetimi pesmimi razveseljevali poslušalce in s tem še poglobili prijateljske vezi med mestoma Velenje in Vienne.

COEI je člane Rudarskega okteta Premogovnika Velenje povabil z namenom sodelovanja na festivalu Euromusic. Festivala so se poleg članov Rudarskega okteta udeležili še Šaleško folklorno društvo Koleda Velenje ter zasedbe iz nemškega Esslingena, Poljskega Piotrkow Trybunalskega ter iz države gostiteljice. Zasedbe so se predstavile v domovih za starejše osebe, na koncertih v mestni dvorani Vienne ter dvorani Septème, v mestnem parku, še zlasti atraktivna pa je bila predstavitev na turističnem vlakcu, od koder so mimoidoče vabili na svoje nastope. Obisk je imel tudi humanitarno noto, saj so glasbeniki sodelovali pri projektu zasaditve dreves v arboretumu v bližini Vienne. Projekt poteka pod sloganom »Eno življenje – eno drevo« in je namenjen otrokom, obolelim za rakom, ter boljšim bivalnim pogojem pri bolnišničnem zdravljenju.

Rudarski oktet Premogovnika Velenje se je na gostovanju predstavil tako s slovenskimi ljudskimi in umetnimi pesmimi, kot tudi s pesmimi različnih

Foto: arhiv PV

zabavnih in mednarodnih zasedb. Poslušalce so izredno navdušili s petjem francoskih pesmi, za kar so jih nagradili z bučnim aplavzom. Prisrčen sprejem in gostoljubnost gostitelja sta razlog, da se je zasedba vrnila domov z nepozabnimi vtisi.

PV

Muzej v spletu

Muzej premogovništva Slovenije v Velenju tudi v letu 2011 nadaljuje z različnimi aktivnostmi in dejavnostmi, ki bi v muzej in v Velenje privabile čim več obiskovalcev. V skladu z novo celotno grafično podobo Muzeja so prenovili podobo spletne strani in izdali novo zloženko v kar sedmih jezikih.

Muzej premogovništva Slovenije je z namenom še učinkovitejše promocije prenovil podobo svoje spletne strani. Kreativna zasnova in zanimive vsebine nudijo obiskovalcem spletne strani vse potrebne informacije. Obiskovalci lahko na spletni povezavi <http://muzej.rlv.si/> poleg osnovnih informacij, kot so lokacija muzeja, odpiralni čas, cenik ogledov ter programi obiskov, najdejo tudi različne zanimivosti glede rudarskih simbolov, si ogledajo promocijski film, povabili pa vas bodo tudi k praznovanju rojstnih dni. Za najmlajše so pripravili spletno igrišče Ligi premogovnik, ki omogoča otrokom, da skupaj z maskoto Premogovnika Velenje krtom Ligi premogovnik preko zabavne in poučne igrice odkrivajo skrivnostni svet podzemlja. Maskota Ligi je dobila ime po vrsti premoga – lignitu, ki ga kopljejo v velenjskem Premogovniku. Po muzeju se boste lahko sprehodili tudi virtualno, kar omogoča projekt, ki temelji na interaktivni 360-stopinjski panorami muzeja.

 OBISK PROGRAM OBISKA ŠOLSKI PROGRAM PRIREDITVE IN RAZSTAVE PROJEKTI NOVICE O NAS VIRASATE NAS ZANIMIVOSTI O premogu Premogovništvo v Sloveniji Rudarski predstavi Rudarski spisi Rudarske pesmi Rudarski jezikovni material Rudarska mušica Muzejški film Odkrivanje okolišnosti Pogovori s strokovnjaki KORISTNE POVEZAVE	ZANIMIVOSTI Predstavi v Muzeju premogovništva Slovenije! - Jamila del muzeja tebi na arzen od najzanimivejših stvari premoga na svetu. - Rudarski obisk iz leta 1888 je najzanimivejši še danes obisk iz Slovenije. - Muzej ima najzanimivejši ledniču jedilnico v Sloveniji. - Muzej ima najzanimivejši ledniču jedilnico v Sloveniji. - Muzej ima najzanimivejši ledniču jedilnico v Sloveniji. - V muzeju vstane najzanimivejši ledniču vlak za prevoz obiskovalcev v Sloveniji. - Rudarski strop je iz leta 1888. - Muzej ima geološki strop karneva Saletke doline. - Urejen je dvorac za invalidne ljudi. - Videti so profesionalci. Kompletno razstavljen je film, igra je namenjena Muzeju premogovništva Slovenije, je v skladu z Zakonom o varstvu kulturne dediščine in je vpisan v Register kulturne dediščine. Skupaj z Muzejem Velenje predstavljamo pomembno kulturno-turistično ponudbo Velenja in okolice. V letu 2012 bo v uporabi. ZANIMIVOSTI Kako se reče srečati v stenskih prlek? Odkrijte in se odpravite do najzanimivejših zanimivosti rudarstva Slovenije. PROMOCIJSKI FILMI Promocijski film posnet ob 110. obletnici Muzeja premogovništva Slovenije.
--	---

mps

Društva

Ribiči so prenavljali

Kot da je med poletjem na novo zrasel Dom ribičev ob Družmirskem jezeru, se je zdelo. Tako malo časa je minilo od takrat, ko se je pričela obnova oziroma, kar so ribiči sklenili, da je treba sicer markantno lokacijo, ki je bila vse premalo obiskana, obnoviti, posodobiti in ji predvsem dati novo vsebino. Franc Ravnjak, predsednik Ribiške družine Paka, ki ima na skrbi Dom ribičev, sicer pa zaprisežen ribič že od leta 1978, je o vzgibih in poteku del povedal naslednje.

»Drugega julija je prejšnjemu najemniku potekla pogodba, pripravili smo razpis in iskali novega, s katerim smo v avgustu tudi sklenili sodelovanje. Novi najemnik, to je Okrepčevalnica Gelca d. o. o., je prevzel urejanje notranjega dela objekta z namenom povečanja gostinskega dela ponudbe in hkrati seveda vsem potrebam za doseganje standardov hasap.

Ostali del obsežnih del smo postorili ribiči. Teh pa ni bilo malo. Že spomladi smo pričeli z urejanjem trase, to je povečanjem poligona in urejanjem nabrežine. Poleti pa smo krepko poprijeli za delo okoli samega objekta. Betoniranje, polaganje tlakovcev, zidanje peči, povečanje parkirišča, nova električna napeljava, stavbno pohištvo in še marsikaj bi lahko naštel. Zahvaljujem se članom, ki so pomagali, in seveda vsem, ki so izkazali kakršno koli podporo.»

Zagotovo je trud rodil uspeh. Trinajstega avgusta je bilo odprtje doma, ki v teh lepih jesenskih dnevih vabi številne obiskovalce. Gostinski del je na voljo od ponedeljka do četrтка od 6. do 22. ure, konec tedna pa od 6. do

Foto: arhiv RD

Foto: arhiv RD

24. ure. V tem času se ne boste samo odžejali, so na voljo tudi malice in jedi po naročilu.

Ribiči imajo v domu tudi svojo pisarno, uradne ure v njej so vsak drugi petek od 19. do 20. ure, seveda pa so tudi sicer prisotni. V tem času še posebej, saj je od 17. do 18. potekal na tem mestu zaključek svetovnega prvenstva v castingu, v katerem je sodelovalo sedem držav. To je za Šoštanj velik uspeh in tudi velika obveza, Ravnjak pa je zadovoljen, da jim je uspelo pripraviti prostor za tekmovanje ob domu in seveda ob jezeru, kamor ribiška družina tudi sodi.

Milajka B. Komprej

Foto: arhiv RD

Gasilci v gnojni jami

Gasilci nikoli ne počivajo. To vemo vsi, gasilci še pa najbolj.

V prejšnji številki Lista smo se razpisali o veselem gasilskem tekmovanju, v tej številki pa bi skoraj pisali o žalostnem dogodku. Skoraj pravim zato, ker se je vse skupaj vseeno srečno končalo.

Če se ne motim, je bila večina šoštanjskih gasilcev v nedeljo, 4. septembra, v hribih. Na skupnem izletu. A nekaj jih je bilo seveda doma in kot se je izkazalo, je bilo to več kot prav. V nedeljo jih je zbudil klic na pomoč. Pri Abidnikovih je mlada telička; tele kot tele, bi rekli; padla v gnojno jamo. Seveda se vsak takoj vpraša, kako je mogoče, zakaj je bila jama odprta, zakaj je bila telička odvezana, zakaj ... A gospodar kmetije Boštjan Potočnik zatrjuje, da je bila jama pokrita, a je bila očitno telička, sicer stara komaj pet mesecev, močnejša od preprek. Kot kaže, ji je spodrsnilo in katastrofa je bila tu. Uboga žival.

Našel jo je gospodar, ko je šel krmit živino. Drla se je iz jame in klicala na pomoč. Tudi gospodar je poklical, in to gasilce. Ekipa dvanajstih gasilcev iz Šoštanja, ki jo je vodil Vinko Goličnik, je takoj prihitela na kraj dogodka in ni bilo kaj dosti čakanja. Treba je bilo za njo. Kam drugam kot v jamo. Beno Ovčar in Boštjan Škrbot se nista ustrašila smrdljive kopeli, po manj kot uri reševanja in umivanja je bila telička, kot da se ni nič zgodilo.

Koliko časa sta se umivala gasilca, niso poročali. Tudi ni pomembno,

pomembno je, da se pomoč in reševanje ne ustavi pri človeku, ampak je za gasilca pomembno vsako živo bitje.

Kaj pa je na reševanje rekla telička? Naslednji dan se je veselo pasla na domačem travniku.

Milajka B. Komprej

Lingua
Jezikovna šola
Tel. 03/ 8911 315, 5886 211 // GSM 031 606 210 // info@lingua.si
www.lingua.si

**Naj vas jeziki
povezujejo z vsemi
ljudmi sveta**

**ENGLISH
DEUTSCH
FRANÇAIS
ESPAÑOL**

**vam želi
Lidia Napotnik**

Potopis

Obisk v dolini bosanskih piramid

Čedalje več informacij je v zvezi z novo odkritimi piramidami v Bosni, zato sem se hotel sam prepričati o tem, še posebej, ker sem že pred leti obiskal piramide v Egiptu in v Mehiki. Dr. sci. Semir Osmanagić, ki je pred 6 leti piramide odkril, je imel v marcu 2011 zelo odmevna predavanja v Ljubljani, Mariboru in v Velenju in ker me je še osebno povabil, sem se odzval na MRAV 2011 (mednarodna delovna akcija volonterjev), ki poteka v dolini piramid v Bosni na lokacijah okoli kraja Visoko. Nobene skepe ni več, piramide so, energije tudi.

Gre za piramidni kompleks: piramide Sonca, piramide Meseca, piramide bosanskega Zmaja, piramide Ljubezni in Hrama matere Zemlje, ki zaključujejo dolino in se bistveno razlikujejo od ostalega naravnega hribovja. Vrhovi treh piramid tvorijo enakostraničen trikotnik s stranico 2180 m, kar vsekakor ni naravna tvorba. Kompleks ima identične geofizične karakteristike kot egipčanske piramide, kamnite strukture so delo ljudskih rok. Največja je piramida Sonca in je visoka 220 m, (Keopsova v Egiptu meri 148 m), satelitske in georadarske meritve potrjujejo obstoj mreže tunelov znotraj objekta, piramida je obložena z betonskimi ploščami, starost je ocenjena na 10.000 let, zato jo je težko umestiti v do sedaj znana arheološka in geološka obdobja. Vzorci betonskih plošč so bili na raziskave poslani na 4 institute v svetu, kjer je bilo ugotovljeno, da trdnost betona prekaša za 30 % današnje sodobne betone. Zanimiv je tudi labirint podzemnih tunelov z vhodom na lokaciji Ravne in se razprostira pod dolino bosanskih piramid na poprečni globini 20 m, mnogi bočni vhodi so skrivnostno zagrajeni s kamnitimi zidovi. Ta podzemni labirint, dolžine več tisoč kilometrov, skriva v sebi veliko artefaktov v obliki velikih kamnitih blokov, na nekaterih so celo vklesani še ne razloženi predzgodovinski znaki, kar opozarja na nastanek ene od prvih pisav v Evropi.

Kdo je gradil piramide v Bosni in zakaj?

Dr. sci. Semir Osmanagić je obiskal večino do sedaj znanih lokacij piramid v svetu in o tem napisal knjigo VSE PIRAMIDE SVETA, ki je prevedena tudi v slovenščino. Nove teorije in spoznanja zavračajo mnenje, da so bile piramide grobnice, gre za novejšo ugotovitve, da so piramide neke vrste energetski stroji – generatorji, ki sevajo energije specifičnih frekvenc, ki so lahko služile za komunikacijo v medgalaktičnem prostoru, kjer je potrebna neomejena hitrost in usmeritev. Zahtevam gradnje so bile kos le razvite zunaj zemeljske civilizacije, ki so znale in bile sposobne zgraditi piramidne objekte in z njimi upravljati.

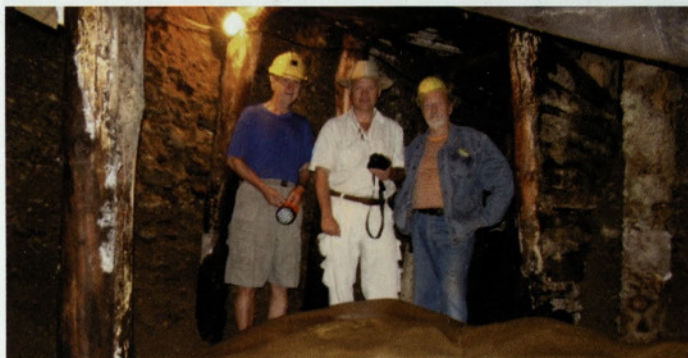
Betonske plošče, s katerimi je pokrita piramida Sonca

Odkritje piramid v Bosni in drugod (odkrili so tudi komplekse piramid na Kitajskem in drugod) bo zahtevalo spremembo zgodovinskih učbenikov o nastanku naše civilizacije, da so bili pred nami že drugi mnogo prej in celo iz drugih svetov.

Veliko je o piramidah predstavljeno na spletni strani Fondacije arheološki park <http://www.bosnianpyramidofthesun.com/>, ustanovljena pa je

tudi slovenska fundacija za promocijo bosanske doline piramid www.piramidasonca.si, ki skrbi za strokovno obveščanje, s turističnimi agencijami organizira strokovne ekskurzije v dolino piramid in zbira donatorska sredstva za pospešene raziskave.

Akcije MRAV sem se udeležil v prvi dekadi, ki je bila od 5. 6. do 20. 6. 2011 in je bila sestavljena iz 35 volonterjev različnih držav: Estonije, Finske, Švedske, Irske, Nemčije, Madžarske, Zimbabveja, Slovenije, Hrvaške, Srbije, BiH. Strokovno sta vodila dela dva doktorja arheologije, mi pa smo delali z arheološkimi orodji (lopaticice, metlice, kladijca), predvsem na že odkritih sondah smo čistili artefakte od zemlje in rastja, v tunelih pa so odvažali nasutje. Bivali smo v motelu Piramida Sunca v Visokem na stroške Arheološke fundacije, sporazumevali smo se brez težav in kmalu smo postali vsi prijatelji.

Avtor članka (desno) in odkritelj piramid (v sredini) ob Artefaktu v tunelu Ravne

V omenjenih tunelih so že kaj kmalu zaznali ugodno počutje ljudi, notri je tudi brez ventilacije zelo dober zrak enakomerne temperature.

Ker se že dolgo vrsto let ukvarjam z meritvami bioenergetskega polja – avre s Kirlianovo GDV kamero, sem na povabilo dr. sci. Semira Osmanagića meril več skupinam obiskovalcev avro pred vstopom v labirint tunelov in po enournem bivanju v njih. Rezultati so bili zelo zanimivi, energetsko polje se je povečalo več kot 70 % obiskovalcem, nekaterim je ostalo nespremenjeno, nekaterim pa se je zmanjšalo. Katere energije so vplivale na spremembo energetskega polja, še ni znano, katere prejšnje energetske meritve s sodobnimi znanstvenimi instrumenti so zaznale znatno povečanje števila negativnih ionov v tunelih. Ker se nekateri tuneli povečajo in razširijo v večje bivalne prostore sklepajo, da so takratni graditelji ali uporabniki te prostore uporabljali za obnovo celic organizma, torej kot neka zdravilišča ali prostore za duhovno rast. V tunelih ni zaznati škodljivih sevanj (radioaktivnih, zemeljskih, vodnih), kar lahko omogoča hitrejšo regeneracijo celic in s tem boljše počutje.

Oker barva je meritev pred vstopom v tunele, zelena je meritev po enournem bivanju v njih

O izsledkih raziskave bom na osnovi meritev avtoritativnega vzorca več kot 60 oseb sestavil študijo o vplivu bivanja v labirintih in jo predstavil na 2. Mednarodni znanstveni konferenci o Bosanski dolini piramid, ki bo septembra v Sarajevu.

Janez Pelko

NAŠ RUDA

Čonkašev slovenski dokumentarni celovečerni film Naš Ruda, ki prikazuje pretekli svet naših krajev, oživilen skozi glavnega akterja, žal, že pokojnega Rudolfa Strmčnika, je pričakovano naletel na odličen odziv. Po predvajanju v Velenju in na Graški Gori se je film 20. maja odvrtel v dvorani Kulturnega doma, ki je bila razveseljivo polna. Zgodba o nastanku filma je pravzaprav preprosta, a hkrati zelo zanimiva. Snemalca in režiserja Toma Čonkaša je z Rudom spoznal Damijan Kljajič iz Muzeja Velenje pred petnajstimi leti. Ta ga je nato s kamero spremljal vsa ta leta in ga posnel tudi v njegovi zadnji, zanj ljubi podobi knapa, odigrani v gledališki igri Petra Rezmana Knapovska večerja, prav na »njegovi« Graški Gori. Z Rudovo željo, ob neozdravljivi, hitro napredujoči bolezni, da bo režiser moral dokončati film sam, je nastal ta epopejni celovečerni slovenski dokumentarni film o našem Rudu. Vse čestitke režiserju in njegovi ekipi.

Zgodba o Rudu

Ruda je bil doma v naselju Plešivec. Tam je bil rojen in tam je že kot otrok delal na polju in pomagal številnim rokodelcem pri njihovih opravilih in z njimi hodil delat tudi v druge kraje.

Od šestnajstega leta je bil knap v Premogovniku Velenje, po upokojitvi se je začel ukvarjati z ohranjanjem starih opravil, saj je dobro poznal izročila preteklosti. Najmočnejšo vez je seveda vzpostavil v domačem okolju, z ljudmi Graške Gore. Tako preko njega spremljamo kuhanje kope, izdelavo šikelnov in prekrivanje strehe s šikelni, koline, oranje, sejanje polja in žetev rži, pripravo rženega kruha, koledovanje ob svetih Treh kraljih, pust na Graški Gori, izdelavo butar in rož iz papirja, od volne do nogavic.

Navduši in pritegne tudi ljudi okoli sebe.

Značajsko je bil dobrodušen človek, prijatelj vsem, vedno dobrovoljen in poln optimizma, čeprav mu življenje ni bilo vedno naklonjeno.

Film **Naš Ruda** nas navdihne, da v sebi poiščemo in občutimo skupne korenine ter obudimo vrednote pristnega, polnokrvnega življenja.

Režiser Tomo Čonkaš (1963) seveda ni neznano ime, saj je izdelal prek sto filmov, tako avtorskih kot za naročnike. Samo ena izmed mnogih je Basist in njegova zgodba o potopljeni vasi. Ima pa še mnogo drugih odmevnih. O filmu Naš Ruda je povedal:

Moj namen je bil, da s filmsko govorico zabeležim svet, ki ga je Ruda z domačini poustvarjal iz preteklih podob v današnjem času. Kakor da bi ta svet, kakršen je bil nekoč v naših hribovskih naseljih, iz preteklosti potegnil v današnji čas. In jaz s filmom v ta svet, na kraj sam, postavim gledalce. Skoraj porinem jih tja, ob bok našemu Rudu in med domačine. Tam smo. Občutimo tisti napor žaganja smreke, dim in vonj oglarske kope, poletno vročino na žitnem polju, prah in ropot ob mašinanju žita, utrujenost med delom ... Vidimo knapov črni znoj na obrazu, spodrsavanje nog oračev v brazdah ... Občudujemo spretnost žanjic, se nasmehnemo ljudskim iznajdljivostim ... Doživljamo povezanost ljudi, požrtvovalnost, sožitje generacij in vseh domačinov. Ta svet sem želel dati občutiti tudi s tempom filma in filmsko montažo ...

Podatki o filmu:

žanr: celovečerni slovenski dokumentarni film

dolžina: 90 minut **format:** 4 : 3

filmska tehnika: Beta SP, DV, DVCAM, HD

V glavni vlogi: Rudolf Strmčnik – Ruda (1944–2010)

v ostalih vlogah: prebivalci Graške Gore in okolice

pobudnik vizualizacij etnografije: Damijan Kljajič, Muzej Velenje; **sodelujoča:** Bojana Planina, Damijan Kljajič; **fotografije:** Ivo Hans Avberšek, Diana Janežič, Damijan Kljajič, Milan Marič, Lojze Ojsteršek, Bojana Planina, Janez Poles, Marijan Skaza, arhiv Rude Strmčnika ml.; **filmski arhiv:** Premogovnik Velenje, Paka film Velenje, Studio Mozaik

glasba: Matjaž Jarc

citre: Irena Zdolšek, kvartet klarinetov Da Capo: Janez Benko, Urban Knez, Matic Nejc Kreča, Boštjan Vendramin, klarinet solo: Janez Benko, harmonika: Mitja Strmčnik, Pihalni orkester Premogovnika Velenje; po ljudskih motivih: Kje bom jemal, Jaz sem si pa nekaj zmisli, Vsak kmetič ima svoje veselje, Izidor ovčice pasel; **ostala glasba:** ozadja s prireditve in nastopov; **montaža glasbe:** Matjaž Jarc; **tonski studio:** Hymnos, Ljubljana

režija, kamera, montaža: Tomo Čonkaš

produkcija Studio Mozaik, Velenje; maj 2011.

Vse pravice pridržane AAS 34/11.

Film so finančno podprli Premogovnik Velenje, ki je večinski podpornik, ERICO Velenje Inštitut za ekološke raziskave, Mesta občina Velenje, Mestna občina Slovenj Gradec, Občina Mislinja, Občina Šmartno ob Paki, Občina Šoštanj, Koroški pokrajinski muzej Sovenj Gradec, Muzej Velenje, Termoelektrarna Šoštanj, Naš čas in BTC CITY v skupnem tretjinskem deležu stroškovne cene produkcije filma. Ostalo je financiral Studio Mozaik.

Film je posnet tudi na DVD, mogoče ga je kupiti oziroma naročiti pri video.mozaik@siol.net.

povzela Milojka B. Komprej

Muzej usnjarstva Slovenije

Zlata poroka!

V soboto 17. septembra je bil v muzeju usnjarstva v Šoštanju prav zanimiv dogodek. Dandanes, ko poroke niso ravno pogoste, je zato zlata poroka, ki sta jo praznovala **Rafael in Cilka Kopušar** iz Škal pri Velenju, res nekaj posebnega. Nekaj posebnega pa je tudi izbran kraj. Rafael je namreč dolga leta delal v Tovarni usnja Šoštanj, ki je danes ni več. Zaradi navezanosti na usnjarstvo in nekdanjo tovarno usnja so se v družini odločili, da pripravijo njuno zlato poroko prav v Muzeju usnjarstva na Slovenskem. Priči sta bila sinova Samo in Tine. Po končanem obredu, ki ga je vodil Karel Čretnik iz Velenja, je zlatoporočencema čestital tudi Darko Menih, župan občine Šoštanj in poslanec v državnem zboru Republike Slovenije.

Rafael KOPUŠAR, se je kot peti otrok rodil 22. oktobra, 1938 na Ljubnem ob Savinji, očetu Martinu, ki je družino preživel s kmetovanjem, splavarjenjem (flosar) in prevozništvom (furman); ter materi Frančiški. Po domače se domačiji še danes reče pri Dominku! S šestnajstimi leti, je prišel prvič v Šoštanj v uk v Tovarno usnja Šoštanj! Ob delu je zaključil usnjarsko šolo v Domžalah in se je leta 1961 vpisal na višjo usnjarsko šolo v Karlovcu, ki jo je uspešno zaključil leta 1963. Po vrnitvi iz Karlovca, se je zaposlil v TUŠ-u, kjer je opravljal različna dela in naloge. Nazadnje se je upokojil kot vodja tehnične priprave proizvodnje! Leta 1960 je Rafael spoznal Kodrunovo Cilko s katero sta se poročila leto kasneje. Cilka, rojena Kodrun je bila sedma od osmih otrok, rojena leta 1940 materi Heleni in očetu Antonu! Družino sta preživljala s kmetovanjem. Po osnovni šoli, je delala na kmetijski zadrugi in poletje preživela v delovni brigadi pri izgradnji avto ceste Zagreb-Beograd. Leta 1958 se je na svoj osemnajsti rojstni dan zaposlila v Gorenju, kjer je delala vse do upokojitve leta 1990. Zlatoporočencema želimo še mnogo zdravih skupnih let.

Miran Alinc, Foto: M. A.

Zapisani (v) glasbi

SREDENŠEK SEKSTET

Ansambel Sredenšek sekstet skupaj igra že 26 let. Svoje ustvarjanje so pričeli v Nemčiji, takrat še pod imenom Ansambel Vlada Sredenška, nadaljevali pa v Sloveniji. Svoj jubilej praznujejo letos, ob tem so izdali tudi posebno zgoščenko. Več v nadaljevanju in ob pogovoru z vodjo ansambla Jožetom Srederiškom.

Začetek delovanja ansambla sega v leto 1984, ko sta se brata Jože in Vlado začela pogovarjati o tem. Vlado je že prej imel svoj ansambel v Nemčiji, kjer je živel. Bil je prvi kitarist z električno kitaro v Velenju. »Nad kitaro sem se navdušil, ko sem videl brata, drugače pa sem obiskoval nižjo glasbeno šolo klarineta,« pravi Jože. »Ko so prišli Beatlovi časi, sem se navdušil nad igranjem kitare in klarineta nisem več igral. Še vedno nadaljujem s kitaro.« Sprva je bil ansambel Vlada Sredenška za igranje v Nemčiji, Avstriji, Švici. V glavnem so igrali v Nemčiji, saj je brat Vlado živel v Nemčiji in je organiziral nastope. Imel je tudi svojo agencijo, preko katere so nastopali. Ansambel so ustanovili leta 1984, kakšno leto pa so rabili, da so pripravili program, zato kot uradni začetek štejejo leto 1985. Jože pravi, da so dobrih 12 let igrali samo po tujini, v Sloveniji pa so se pojavljali samo v televizijskih oddajah. Prav tako so snemali v Sloveniji, natančneje v studiu Akademik v Ljubljani. Snemali so vzporedno, nekaj v slovensčini, nekaj v nemščini. Prva besedila zanje je pisal Marjan Stare, nekaj let kasneje pa se jim je pridružila Vera Šolinc, ki takrat še ni pisala besedil. Prvo besedilo je prevedla iz nemščine prav za ta ansambel. Danes Vera Šolinc piše za mnoge slovenske izvajalce, tudi za Sredenšek sekstet. Jože pravi, da je napisala tudi njihovi najbolj prepoznavni melodiji: Tista bela roža in Štajerc naš je very good. Vmes so se muzikanti menjavali. Z njimi so sodelovali danes profesionalci, kot so: Boris Roškar, Matej

Kovačič, Robert Zupan, Robert Goter in seveda pevke. »Najbolj odmevna in popularna je Irena Vrčkovnik, pa seveda Vera Šolinc, ki poje pri Gašperjih, Sonja Zupan in pa seveda Nemke in Čehinje so prepevale z nami. Praktično smo bili člani iz cele Evrope,« se spominja Jože. »Ko smo prišli skupaj, smo vsak iz svoje smeri prevozili 500 kilometrov, šele potem smo se odpravili skupaj na nastop. Tako je bilo 12 let. Po padcu Berlinskega zidu ni bilo več toliko nastopov v Nemčiji. Brat je ostal v Nemčiji, sam pa sem prevzel ansambel in tukaj nadaljeval od leta 1997 z ansamblom Sredenšek,« zaključuje Jože.

V zasedbi ansambla jih je sedaj sedem. Zgledajo kot stara Avsenikova zasedba, in sicer kvintet s pevcem. Sedanji člani so: pevka **Mojca Dolenc** (zamenjala je Klavdijo Felicijan), **Janko Zacirkovnik ml.**, **Marko Završnik**, **Luka Vačovnik**, **Silvo Režek**, **Sebastjan Golte** in **Jože Sredenšek**. Tako lahko rečejo, da jih je šest iz Šaleške doline, eden pa je z Gorenjske.

Kako pa je s festivali? Jože pravi, da so v glavnem nastopali po Nemčiji, včasih pa so prišli tudi v kakšno televizijsko oddajo. Nastopili so v Marjanci še z Ireno Vrčkovnik. Ko je vodstvo ansambla prevzel Jože in so začeli več nastopati po Sloveniji, so začeli nastopati po festivalih, tudi zaradi večje prepoznavnosti.

V Mozirskem gaju prvo državno tekmovanje za največjo bučo

Park cvetja ob Savinji v Mozirju je v teh dneh kot vedno lep in vreden ogleda. Nedavno ga je obiskal tudi predsednik državnega zbora Pavel Gantar. V kratkem pa pripravljajo tradicionalno razstavo buč, ki bo letos popestrjena še z dodatnimi vsebinami.

»Letos smo se odločili in jesensko razstavo buč nadgradili. Pripravili bomo tekmovanje za največjo bučo v Sloveniji. Pričakujemo, da bo buča tehtala preko 400 kg, zato bo tekmovanje prava senzacija,« je povedal Božo Plešec iz Ekološko hortikulturnega društva Mozirski gaj. Vse buče, ki bodo tekmovalce, si bo mogoče ogledati na razstavi. Ta bo odprta 17. septembra, ko bo ob 11. uri tudi uradno tehtanje tekmovalnih velikank. Buče bodo na ogled vse do 9. oktobra. Nedavno so pripravili razstavo kač in plazilcev. Zanimivi za pogled so bili tudi stari avtomobili, ki so jih okrasili s cvetjem. Med številnimi gosti si je Mozirski gaj v soboto, 20. avgusta, ogledal tudi, zdaj že bivši predsednik državnega zbora Pavel Gantar. Odzval se je vabilu zgornjesavinjskega poslanca Jakoba Presečnika in, kot je sam dejal, v harmoničnem in umirjenem okolju parka cvetja preživel dve sproščujoči uri, ki se v teh burnih in vročih poletnih dneh prav prikažejo. Njegovo zanimanje so pritegnile novice, ki so v gaju na ogled, od kar je bil zadnjič na obisku, med njimi stalna razstava o zgornjesavinjskem želodcu.

Pavleta Gantarja so na ogledu spremljali Jakob Presečnik, mozirski župan Ivan Suhoveršnik in podžupan Roman Čretnik ter predstavniki društva Mozirski gaj. Pridružil se jim je tudi legendarni vrtnar Jože Skornšek.

»Kolega Gantar je velik ljubitelj mozirskega parka cvetja, in

večkrat pride na obisk,« je ob tem dejal Presečnik. »Še posebej se je tukaj velikokrat mudil v času, ko je bil še minister za okolje in prostor. Takrat smo se večkrat srečevali v Mozirskem gaju,« je še dodal Presečnik. Sobotni obiskovalci so si z zanimanjem ogledali tudi razstavljene plazilce in pajke. Pogumnejši pa so se lahko »sprijateljili« s pitonom in se z njim celo slikali. Gantar, ki med drugim rad tudi fotografira, je za svojo zbirko napravil kar nekaj lepih fotografij. Predstavniki Ekološko hortikulturnega društva Mozirski gaj pa so mu ob tej priložnosti podarili monografijo o parku cvetja.

Marija Lebar

Pavel Gantar na ogledu Mozirskega gaja, foto: Marija Lebar

Sprva so ciljali na največji slovenski festival, Slovenska polka in valček. Leta 1998 so prvič igrali skupaj z bratoma Zeme. Takrat je bil festival še v Vinski Gori. Jože pravi, da so bili odlična skupina. Na tem festivalu so nastopili še leta 2000, 2002, 2004, 2005 in 2006. Šestkrat so bili uvrščeni v finale tega festivala in to štejejo kot lep dosežek. Zadnjič so poskusili še lani, ko so imeli ravno 25 let. Lani so se udeležili tudi zamejskega festivala Števerjan, kjer so prav tako prišli v finale. Sodelovali so tudi na festivalu na Graški Gori, kjer so že dobili nagrado za najboljšo priredbo. Zmage niso dosegli nikoli, ampak važno se je udeležiti. Zmaga zanje je že to, da so se med tako številčno prijavljenimi kandidati uvrstili v finale.

Z Jožetom sva spregovorila tudi o tem, katere so njihove najuspešnejše pesmi. V Nemčiji so igrali repertoar Avsenikovih skladb in so se »šleпали«, kot pravi Jože, za Avsenikovimi skladbami. Avseniki so kasneje nehali, oni pa so začeli malo drugače. V Nemčiji je bila plesna glasba zelo popularna. Posneli so pesem Patrona Bavaria, ki jo je v slovenščini posnel Edvin Fliser z naslovom O mati, Slovenija. Njihov največji uspeh je bil v zabavni glasbi, čeprav so igrali narodnozabavno glasbo. Prvi komad je bil Srčece. Pesem je priredba, posneta v nemščini in slovenščini. Pozneje je njihova najuspešnejša skladba postala Tista bela roža in pa Štajerc naš je very good in še veliko takšnih.

V času igranja v Nemčiji so izdali 13 kaset, sedaj bo 14. Zgoščenek je bilo 9. V Sloveniji pripravljajo 8. projekt, ki bo izšel ob 25-letnici jeseni. Vera Šolinc sodeluje z njimi in ve, kaj želijo. Še vedno je podpisana kot najbolj pogosta avtorica besedila. Ostali tekstopisci so še: Ivan Sivec, Branko Zupanc, Marjan Stare, Ivica Cvikel. Zagotovljeno je veliko pestrosti. Snemajo nekaj zabavnih, nekaj pa narodnozabavnih pesmi. Kaj pa vzorniki? »Naša največja legenda, to je Slavko Avsenik,« pravi Jože. Kvintetovska glasba je zahtevna glasba, saj sodeluje sedem ali osem ljudi. To je izziv, da toliko ljudi diha in sliši enako. V Nemčiji so jih že obsodili, da ne igrajo v živo. Takrat je z njimi pela Irena Vrčkovnik. Ko ji je Jože povedal za sumničnega gostov, je zakričala v mikrofona, da so bili ljudje zelo presenečeni in so nagradili pevko.

Načrti za prihodnje? Kvintetovska glasba je ogrožena, saj je drugačna in krivi so uredniki, ker so jo premalo vrteli. Legendam, kot so Franc Mihelič, Lojze Slak in Štirje kovači, takšne glasbe ni potrebno več igrati, Sredenšek sestetu pa jo še, ker to radi počnejo. Drugače pa bodo izdali zgoščenko jeseni, ki bo okraša 25-letnega delovanja ansambla, čeprav praznujejo z enoletno zamudo. Menjali so pevko in so želeli, da bi bili obe pevki prisotni na tem izdelku. »Načrti so bolj skromni. Poskusili bomo tako kot sedaj, nekaj igranj doma, nekaj pa v tujini. Velikih

koncertov pa nimamo v načrtu,« pravi Jože.

Kaj pa Jože meni o mlajših ansamblih?

Kot starejšemu glasbeniku mu je všeč, da toliko mladih igra, ampak povsod so neke meje. »Starši imajo veliko posluha, volje in denarja, če otroci pokažejo interes,« pravi. »Za televizijske oddaje to še gre, če je samo nekaj pesmi, težje pa je na veselicah, kjer je potrebno igrati tudi po osem ur in tam je potrebno pokazati znanje. Mi imamo prilagojen program, ki ga stopnjujemo. To pride z dosti repertoarja in izkušnjami,« pove Jože. Mladi tekmujejo v tem, kdo igra hitreje na frajtonerico. Sam pravi, da »kapo dol« Modrijanom, ki so res uspeli in so pravi profesionalci, ostali pa, se mu zdi, da samo njih kopirajo. »Tako so si podobni, če samo poslušas, ne veš, kdo je kdo,« zaključijo temo o tem.

Pravi še, da so vedno imeli profesionalne pevke. Edino Jože je imel poleg glasbe tudi službo. »Glasba je tista, ki nas vleče, in publika. Mi nismo igrali za Slovence v tujini, ampak smo igrali za nemško govoreče področje, peli v njihovem jeziku in dali so nam priznanje in to je nekaj velikega, posebno priznanje za muzikanta,« je ponosen Jože. Omenil je tudi svojega sina Davida, ki je z njimi igral sedem let, potem pa je šel na samostojno pot. On je tisti, ki jim je naredil priredbo za Tisto belo rožo. »Studio ima doma, on je tonski mojster in producent v eni osebi, z absolutnim posluhom,« Jože pohvali svojega sina.

V letošnjem letu so se Sredenšek sestetu udeležili prvega festivala kvintetovske glasbe, ki je bil narejen zaradi velike diskriminacije med kvinteti in frajtonerico. To je bil balzam za Jožetova ušesa. Pesem je napisal sin David, besedilo pa je napisala Franja Vačovnik, sestra njihovega trobentača. Napisala jim je že par besedil.

Za konec je Jože želel omeniti Branka Škrubo, ki je bil njegov mentor za domačo glasbo. Jože pravi, da mu je povedal in pokazal, kako se igra domača glasba. Bil je tudi učitelj Janka Zacirkovnika ml., Marka Završnika in Andreja Hudobreznika, nekdanjega člana tega ansambla. »Zahvaljujemo se mu za ves trud,« je še za konec povedal Jože.

Sredenšek sestetu želim še veliko ustvarjalne energije, saj se je ob pogovoru z vodjo ansambla čutila povezanost in ljubezen do glasbe.

Melita Jelen

Spomini

pripravil: Maks Lomšek

Gaberje in Žabja vas

V mojih spominih se na prvem mestu neizbrisno nahaja zanimivo ustno izročilo mojega dedija, zame je bil vedno stari ata, ki govori o razvoju prvotnega imena Gaberje v Gaberke in njenega južnega dela »žabje vasi«. Tako je moj dedi od starega možakarja, bivšega žagarja na eni od številnih žag na potoku Velunja, ki teče skozi Gaberke in se v Družmirju izliva v rečico Pako, izvedel najverjetnejšo različico nastanka imena Gaberk.

Moj dedek Franc Lomšek je davnega leta 1884 iz okolice Mozirja prišel v Šoštanj in se tu, kot izučeni usnjar, zaposlil v tovarni usnja, ki se je takrat imenovala »Franz Woschnagg-Blanklederfabrik, Schönstein.«

V Gaberkah, mali prijetni vasi blizu Šoštanja, je od nekdaj žagarja na »Basistovi žagi«, ki se je upokojil, odkupil domačijo »Pri žagmajstru« in se je ta naziv, ki smo ga podedovali Lomškovi, obdržal tudi še naprej.

Je pa ta upokojeni žagar za tiste čase bil zanimiv in razgledan možakar, ki je v spominu na svoja mlada leta ohranil pripovedovanja svojih prednikov. Tako je med drugim izvedel, da naj bi bilo področje severnega dela takratne doline Velunje poraščeno predvsem z listavci kot so gaber, javor, hrast in jelša. Da je temu res tako, je kasneje kot žagar ugotovil tudi sam, saj so mu na žago vozili predvsem gabrove, javorjeve in hrastove hlode ter jelševino. Je pa običajno bilo največ gabrovine, ki je bila izredno trd les največ uporabljan v ladjedelništvu. Ker so torej v preteklih stoletjih gabrovi, javorjevi in hrastovi gozdovi prevladovali v takratni dolini in okoliških hribih, ni nič čudnega, če so botrovali poimenovanju zaselkov, ki pa so sčasoma postal vasi Gaberke, Javorje, Hrastovec in še nekatere druge.

Zemljišče okrog žagmajstrove domačije z obliko pravilnega kvadrata, je vse bilo obraščeno z gostim grmičjem, iz katerega so kot obrambni stolpi, proti nebu štrlela visoka gabrova in tudi javorjeva drevesa. Ker pa je to zeleno obzidje imelo samo en vhod, je bilo res idealno prizorišče vsakoletnih gasilskih vesellic in tombol, ko še ni bilo gasilskega doma.

Še prav dobro pa se spominjam prešernih otroških igrice, ko smo takratni kratkohlavniki veselo plezali, najraje na visoka javorjeva drevesa, nabirali njihova semena, jih spuščali navzdol, da so se kot helikopterji vrteli proti tlom.

Mnoga poimenovanja pa so nastala tudi zaradi raznih krajevnih posebnosti in značilnosti, kar dokazuje že Žabja vas, kot se imenuje južni del Gaberk. Pred še ne takoavnimi leti je Oroževo in Plešejevo zemljišče med cesto in potokom Velunjo bilo pravcato močvirje, ki je bilo idealno domovanje številnih žabjih družin, kar je imelo za posledico poimenovanje tega področja. Spominjam se, da smo takratni otročaji, ko smo se hodili kopat v Velunjo, preko močvirnatga travnika šli kar bosí, ali pa smo si natakili »bata« škornje. Na kopanje pa smo tudi pogosto odšli na Loke, travnik na levem bregu Velunje pri Podleženskem mlinu. Tu je bila Velunja, na obeh bregovih obdana z gostim jelševjem, najbolj globoka in je nudila zavetje obilnemu ribjemu zarodu. No, zelo verjetno pa je to jelševje tudi kaj prispevalo priimku Jevšnikovih, ki so tik Velunje imeli svojo domačijo.

Severno od Žabje vasi se je od glavne ceste odcepila dovozna pot do zaselka Brezje, kjer so na majhni vzpetini kot sosedje domovali Brezoški, S'ši, Piki, Cvenki in Žerjavi. Ta dovozna pot je bila v preteklosti obdana z drevoredom vitkih belih brezovih dreves. Še danes se spominjam, da sem v otroških letih pogosto nabiral belo brezovo lubje in ga nosil v šolo, kjer smo nanj risali, ali izrezovali razne like. Torej ni nič nenavadno, da so temu zaselku breze dale ime imenuje Brezje, kjer pa še danes kraljuje domačija Brezošek.

Severno področje Gaberk nosi ime Brode, domnevno po brodišču, ki se je nahajalo na brežini nad gladino jezera, ki je v davnih stoletjih preplavljalo sedanjo Šaleško dolino. Ob tem brodišču so takratni brodniki imeli svoja bivališča, kjer pa sedaj živijo sodobni »brodniki.« Tako danes tukaj najdemo dve domačiji; prvi se po domače reče Pri brodniku, njihovi sosedje, po domače Umbrahтови pa nosijo priimek Brodnik.

Tako je zelo verjetno res, po ustnem izročilu davnih prebivalcev Velunjskega grabna žagarju, njegovem ustnem izročilu mojemu dediju in končno njegovem ustnem izročilu meni, piscu teh spominov, nastala zelo verjetna različica »rojstva in krsta« imena Gaberke, nikakor pa ne Gabrke, ki naj bi nastalo po nekem »legendarnem« graščaku Gabrielu...

Žabja vas, stanje leta 2003. Foto. M. L.

Spomini na »furmanske cajte«

»Po gaberški cesti furat je fajn...« Če pa je bilo temu res tako, boste iz naslednjih vrstic presodili kar sami, ker sem tudi sam bil nekakšen »podmladek« gaberških furmanov in boste tako iz »prve roke« izvedeli kakšen je bil potek enega njihovega delovnega dne.

K sosedom, Oroževim sem že kot mlad fantič prav rad zahajal, ko sem se spoprijateljil z najstarejšim sinom Francem, ki je bil nekakšen samooklicani »gazda« gaberških furmanov. Bil je moj meni »mentor«, ki mi je dal kar nekaj praktičnih življenjskih napotkov. Najbolj pa me je k Oroževim privabljal dejstvo, da sta poleg ostalih številnih govedi, v prostranem hlevu hrzala dva krepka konjiča, občasno pa celo trije.

Seveda so bili najbolj znani žabjevaški furmani Orožev Franc, Plešejev Franc in Jermanov Korl, pogosto pa se jem je pridružil tudi Iričev Tonč iz »Vesi«, kot so včasih imenovali domačije ob most čez Velunjo, kjer je stal bivši gasilski dom. Orožev Franc je skrbel za tedenski program voženj, ko je bilo treba voziti les na »Strojn'kovo žago« v Šoštanj in pa za lesnega trgovca Zavatlava, ki je imel svojo »vilo« na Goricah.

Mene je »gazda« najbolj razveselil s predlogom, da ga lahko na furo tudi kdaj pospremim, kar se je med šolskimi počitnicami pogosto zgodilo. Tako se sedaj, na stara leta, prav rad spominjam tistih dni, ko me je »gazda« Franc že okoli četrte ure zjutraj prišel prebuditi rekoč, da sta konja že »nafotrana« in da ju je treba le še pripreči. Ker je bil na vidiku zanimiv delovni dan, ni trajalo dolgo, ko sem že sedel na mehki vreči sena in so pod mano po makadamski, ne ravno najboljši cesti, drdrala kolesa težkega parizarja. Vožnja po Velunjskem grabnu do pripravljene hlodovine je trajala kakšno poldrugo uro, nakar se je po krajšem počitku pričelo nalaganje. To je bilo težaško delo, opravljeno s cepini in seveda z združenimi močmi večih firmanov. Natovarjanje je trajalo ves dopoldan. Konji so medtem počivali in »malicali«, da so bili nato pripravljeni za vleko do vrha naloženih parizarjev.

Okrog poldneva je mala karavana krenila na prvo etapo do gostilne pri Jurju, kjer so imeli furmani »zafremano malo južno«, da so se po napornem delu nekoliko krepčali in odžejali. Tudi konji so potrebovali

nekoliko počitka, kajti kmalu je bilo treba premagati veliko oviro na njihovi poti, ki jo je predstavljal hud Umbratov klanec. Ta je bil v preteklosti precej višji, kot danes. Prevozili pa so ga lahko tako, da so »foršpanali«, namreč da so konjski par od zadnjega voza pripregli na prvega, nakar je ta četverovprega lahko premagala ta hudi klanec. Po tej naporni drugi etapi pa so si furmani pri gostilni Robidovih privoščili zasluženi počitek in okrepčilo in se nato podali na tretjo nezahtevno etapo, ki se je po ravni dolinski cesti končala pri Orožu. Tam so imeli v začetku prejšnjega stoletja imeli majhen »pušelšank«. Tukaj pa je našo izmučeno furmansko karavan pod mogočno stoletno lipo pričakalo obilno kmečko kosilo, pa tudi konjiči so dobili svežo krmo. V slučaju slabega vremena se je celotna pogostitev zgodila v lični utici, podobni nekakšnem paviljončku, ki je ždel med stanovanjsko hišo in lipo.

Ko so se furmani in konji okrepili s potrebnimi kalorijami, so krenili na zadnjo etapo, ki jih je vodila do cilja, na »holcplac« pri Strojn'kovi žagi. Na tej poti je bila edina večja ovira zahteven klanec pri Šmihelski cerkvi, ki pa so ga običajno premagali brez foršpananja.

Razkladanje je bilo bistveno manj naporno, kot pa natovarjanje, tako da je bilo treba le še dvigniti težko prisluženo plačilo, če je bila to zadnja fura ob kocu tedna. Na vračanju proti domu pa so se seveda obvezno ustavili še pri Bodjanu, znani gostilni pod šmihelskim klancem v Družmirju, da so po uspešno zaključenem furmanskem tednu, dostojno proslavili svoj »likof« in ga podkrepili s furmansko himno: »Po gaberški cesti furat je fajn, so goste gostilne, pa kelnerce tud' fajn!«

V spominu hranim še nekaj furmanskih izrazov in ukazov, ki večinoma izvirajo iz nemščine. Tako so konjem ukazovali za potegni z: »Dijo!« »Bi-stahar,« zavij levo. »Ti-bo,« zavij desno. »Hu-mi,«, prestopi se. »Oooo,« ustvai in: »Ciruk,«, stopi nazaj.

Zavirali so z zavorami in rekli, da »žlajfajo z žlajfom«, »foršpananje« smo že omenili, »štrange« so bile zaprežene vrvi in verige, »frcirunga« pa okrasje na komatu in drugi vprežni opravi.

Bilo je še kar nekaj drugih popačenk, ki so jih posamezni furmani imeli za svoje konje, na katere so bili le-ti navajeni.

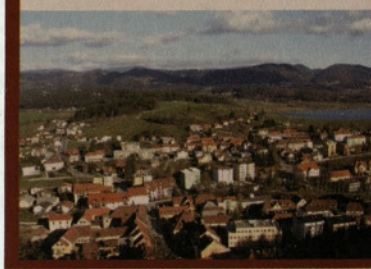
Naj ob zaključku omenim, da sta Oroževa, Franc in brat Ivan 8. januarja 1943 padla v partizanih, pri Osankarici na Pohorju, kot borca Pohorskega bataljona.

Oroževo domačijo pa je prevzel Francov najmlajši brat Edi, ki je nadaljeval s furmanstvom. Njegov sin Peter in vnuka Robi ter Tadej, pa so vsi ljubitelji konjskega športa in celo prvaki v preskakovanju ovir.

Foto: Sibil Stejko

Krajevna skupnost
Gaberke
se pridružuje voščilu
ob
občinskem prazniku
Občine Šoštanj!

Stefano Beni

Marjetka Sladkosnedka

Nekaj pozno poletnih večerov sem prebirala roman *Marjetka Sladkosnedka*, avtor dela **Stefano Benni**.

Roman, ki je bil v Italiji izdan leta 2005 z zvanečim izvirnim naslovom Margherita Dolcevita predstavlja bistroumno in pogumno naslovno junakinjo. Najstnico, ki ji lastni starši s svojo obupno notranjo praznino sprva predstavljajo grozen dolgčas... dokler svojega manka ne začnejo zapolnjevati z naraščajoče grozljivo fantazmo, ki jim jo spretno vcepljajo novi sosedje.

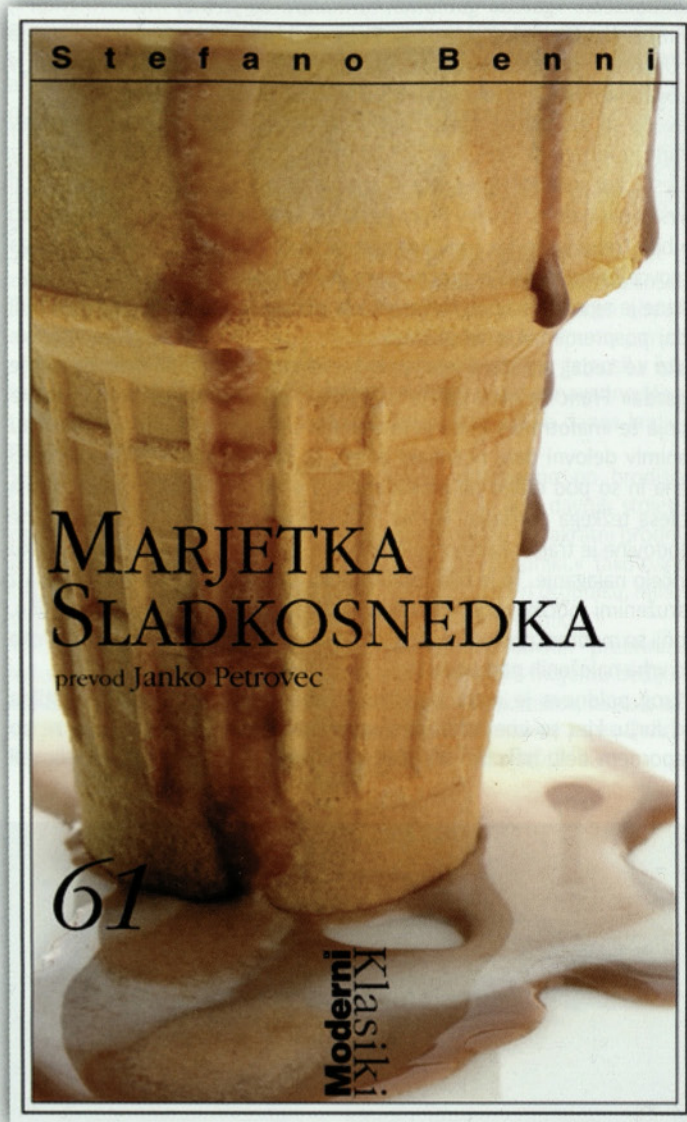
Nova, tehnološka vrsta plastičnih človeških paličnjakov vdre v miren, sicer dolgočasen, a tradicionalen in naravnim ritmom sledeč svet. Ožigosana s socialnim robom na eni strani in z neusahljivo burno domišljijo ter zavirljivim humorjem na drugi, Marjetka skozi sprva igrivo nedolžen pogled na svet dozori v strastno borko za ohranitev narave in človeškosti v vse bolj razčlovečenem svetu. V borko, ki bitko počasi izgublja.

Kadar otroci razkrijejo zaroto, še posebej takšno z mrtvimi in s spremembo namembnosti zemljišč ter z orožjem, gre po navadi za mladinsko literaturo. Ali pa, kot v Bennijevem primeru, za grotesko, za satiro, ki se tokrat spogleduje s srhljivko in pravljico obenem. Naslovna junakinja je malce udarjena in malce hendikepirana punčara z izjemno domišljijo. Namesto da bi se dolgočasila, si redno izmišljuje začetke romanov, kadar se ne trudi s pesniškim kolomazenjem, se reče šmirantstvu; takrat išče slabe rime, v šoli se uri v glavnem v retoriki, apologetiki in podobnem.

Dokler se ne priselijo sosedje – družina Dobrič -, ki starše in brate očarajo. Namesto prismukov, kakršni so sami, imajo novoprišleki »izboren« življenjski slog. Vozijo se v velikih avtomobilih, nosijo dizajnirana oblačila in imajo cel kup novih elektronskih igrice za mularijo ter kulinarične nasvete plus ogromen televizor z žajfnicami za mater.

Za vsakogar nekaj; kot da bi spremljali vsak njihov korak, poskušali ugoditi vsaki njihovi želji. Sosedje so, kot vidimo proti koncu, izpostava Velikega brata, čudna in zaigrana družina, ki prinaša novo, hipertehnološko, potrošniško. Naši, pa ne vsi, nasedejo. Predvsem tisti, ki se še spomnijo pravljic, ki še verjamejo v čudežna bitja, v naravno sobivanje, ki se še družijo s tistimi, ki so nasprotniki modernizacije ne glede na ceno. In potem se udarijo, pes na psa, brat na brata. Nastane cela zmešnjava, za katero ne vemo, koliko je posledica razbohotene mladostničine domišljije. A jasno je, da je punca definitivno preveč brala. Odsukanje v grotesko tako razumemo kot prikaz razmer v družbi, ki je prevzela nadzor nad svojimi udi, ki jih mediji silijo v nesmiselne potrebe, za zadovoljitev katerih so pripravljeni naredi karkoli. Dobesedno karkoli.

Kritika konformizma in egoizma posameznikov ter njihove manipulativne vloge, podprte z manipulativnostjo medijev, predvsem televizije, je v romanu prignana do skrajnosti. S propadom vsakršnih človeških vrednot, vključno z eliminacijo tistih posameznikov, ki zaradi bolezni, starosti ali kakšnega drugega hendikepa ne spadajo v elitno raso, s slepim sledenjem sistemu, ki transparentno obljublja pogubo, roman med drugim evocira huxlejevski krasni novi svet, ki kaže na družbo, kot naj ne bo, pa je, in iz katere ne bo mogoč noben izhod. Ko v to družbo počasi ponikne tudi Marjetkin mlajši brat, do nedavnega

njen edini zaveznik. Potem ko je sosedov Angel zaradi svoje zmožnosti globljega uvida, ki je za svet okrog njega lahko pomenil zgolj duševno motnjo, skrivnostno izginil, pri čemer izvemo, da ga je odstranil lastni oče, je slika, ki jo gledamo, slika grozljivega totalitarnega režima, ki bo kmalu pogoltnil samega sebe.

Zato se Marjetkin bogati domišljjski svet, v katerem vzporedno ves čas živi, ob sanjavo poetičnem koncu, odprtem za različne interpretacije pokaže kot edini svet, v katerem lahko obstaja. V tem smislu je Prašna deklica, njen angel varuh, h kateremu se zateka v vse pogostejših brezizhodnih trenutkih, pravzaprav njen alter ego. Marjetkin zaključni sesto vanj, s katerim prehaja v druge, neznane, »višje« dimenzije, pomeni, da v svetu, kakršen je, ni prostora ne le zanjo, ampak tudi za marsikoga drugega ne.

Benni je kritičen, staro nasproti novemu sicer nima možnosti, je pa opisano s simpatijami in z vzvišenostjo, skoraj nostalgijo, torej etično zaostreno. Tisto, ker sicer najprej butne v bralca, je humor. Tamala Marjetka je namreč od hudiča, njena ironija, nekakšen pubertetniški

sarkazem, je do konca zaostrena, ne prizanaša nikomur. Ima pa tudi dobro podlago. Njen mlajši brat Heraklit je namreč totalno »naguglan« in brihten, tako kot ona. Zdi se, da sta zaradi svoje ljubezni do astropatafizike in karikirane antropologije potrošnikov ter zaradi Marjetkine ljubezni do ekologije skoraj imuna pred bagrom, s katerim prihajajo v njuno soseščino novosti. Sta modela, ki branita prihodnost, da ne bi bruhala nad nami. Benni ima nekaj tiste italijanske divje nič kaj benigne tradicije humorja, ki zdaj, nekako izgublja, ima pa nedvomno več kondicije in bolj nabrušena orožja kot večina drugih sosedskih politično uničenih okolij.

Satira in Stefano Benni

Med mnogimi možnostmi, kako bi najnazorneje opredelili, za kaj gre pri organizaciji sodobne družbe, se je italijanska satira, morda najplodnejše gnezdo tovrstne književnosti v Evropi, že ob ustanovitvi skupne države odločila, da bo človeštvo razdelila na zgolj dva razreda: tistega, ki že ima hlebec, in onega, ki hlebca še nima. Ideološki nazori posameznika naj bi bili nepomembni. Sto petdeset let kasneje je družbeno izhodišče satiričnega ustvarjanja pri sosedih še vedno isto, kar dokazuje tudi opus Stefana Bennija. Znameniti italijanski televizijski komik Daniele Luttazzi je svojčas povabil nekaj svojih kolegov, med drugimi tudi Stefana Bennija, k razpravi o mejah politične satire. Satira se ne bi smela ustaviti pred »spodnjicami in častjo politikov«, mu je odgovoril Benni, še zlasti pa se ne bi smela ukvarjati z vprašanjem dobrega okusa, saj ta kriterij po navadi postavljajo tisti člani družbe, ki nimajo sploh nobenega okusa. Prav tako bi morala satira ohranjati večni dialog z moralo in večni konflikt s tistim delom družbe, ki se ima za varuha morale. Da prava satira v družbi pušča sled, je še dodal, »pa če je zapisana s krvjo, z zlatom ali z drekom«. Odveč je poudarjati, da literarno ustvarjanje pisca, o katerem bo govor in ki končno prihaja tudi med slovenske bralce, potrjuje njegova teoretična izhodišča.

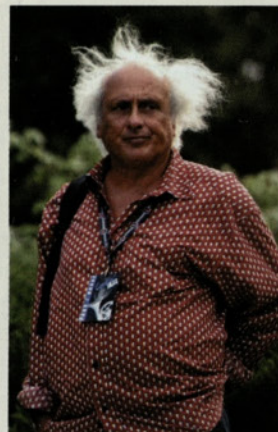
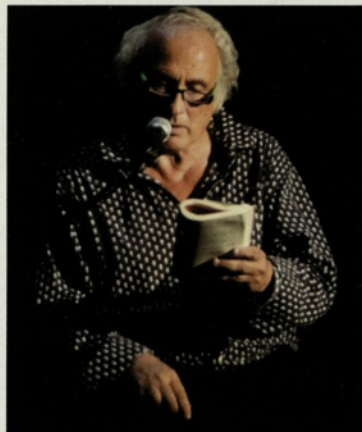
O Stefanu Benniju enem najprodornejših, pa tudi najbolj branih italijanskih satirikov, smo v preteklih letih na Slovenskem že slišali. Celostno spoznavanje samosvoje in svoje glave ustvarjalnosti tega popadljivega volka samotarja in neizprosne, apokaliptične kritike sodobne (ne le) italijanske družbe pa se je v naših logih začelo nedavno: tako je LUD Literatura lani pod naslovom *Gospod Ničla in druge zgodbe* izdalo izbor njegovih kratkih zgodb, temu pa je sledila publikacija enega izmed njegovih zadnjih romanov, Marjetke Sladkosnedke (delo je mojstrsko prevedel Janko Petrovec), v zbirki Moderni klasiki Cankarjeve založbe. Za razmeroma pozen prihod tega plodnega in raznorodnega italijanskega satirika na slovenski književni trg obstaja več razlogov: po eni strani avtor sodi med prevajalsko zagonetne pisce, med sladostrastne jezikovne eksperimentatorje, ki se brez predsodkov sprehajajo med najrazličnejšimi socialnimi zvrstmi jezika – po drugi strani pa njegov kritični glas prihaja s socialno občutljivega roba italijanske družbe, ki ga zaradi stereotipnih zgodovinsko pogojenih predstav o naravi sosednjega naroda prepogosto spregledamo.

Gospod Ničla in druge zgodbe predstavljajo prerez dveh desetletij Bennijevega ustvarjanja na področju kratke proze. Sarkastičen odnos do televizijsko poneumljene, vodljive in konformistične

Svet se deli na:

*Tiste, ki jedo čokolado brez kruha;
One, ki ne morejo jesti čokolade,
Če ne jedo zraven kruha;
Tiste, ki nimajo čokolade,
In one, ki nimajo kruha.*

(Iz znamenitih izrekov dedka Sokrata)

srednje generacije naseljuje velik del zgodb, toda Bennijevi najhvaležnejši junaki so vendarle oportunisti, ki v sodobnem razpadu sistema vrednot najdejo priložnost za svoj nemoralni prodor. Zgodbe, napisane v osemdesetih letih, prinašajo mladostnega, nesramnega in domišljijsko povsem osvobojenega Bennija, ki se odkrito spogleduje z literarnimi slogi drugih. V poznejših zgodbah je literarne igre manj, zato pa je satirična družbenokritična drža čedalje ostrejša. V zadnjem obdobju prevladajo podobe do konca priganega človeškega egoizma in slepe zaverovanosti v utvaro užitka ter obsodba razkroja demokratičnega družbenega ustroja; in čeprav je humorja še vedno dovolj, ta z zrelostjo postaja čedalje grenkejši.

Vse pa kaže, da se naše srečanje s tem prodornim italijanskim satirikom s tem ne bo končalo. Že prihodnje leto se namreč obeta slovenska izdaja enega iz serije njegovih znanstvenofantastičnih romanov. Družbeni kontekst zgodbe, s katero se Benni spopada v *Heliantu*, je pričakovano apokaliptičen: najdemo se sredi dežele, pomenljivo imenovane Žalostalija, ki ji vlada anarhični režim dvajsetih predsednikov. Volijo jih s televizijsko sondažo, njihova temeljna naloga pa je čim učinkovitejše medsebojno klevetanje in pobijanje, dokler na koncu ne ostane eden, ki deželi vlada do naslednjih »volitev«...

Stefano Benni verjame, da nas zgodovina opazuje, zato ne bi rad, da bi začela bruhati. In ker je življenje prežalostno, da se mu ne bi smejali, piše satirično. Povsem verjetno je, da bo njegov obešenjaški humor tudi pri nas našel navdušene privrženke.

Maja Rezman Huremović

Žive naj vsi narodi, ej Samire!

Marjana Kotnik

Samir je zmečkal pločevinko, iz katere je do zadnje kapljice posrkal najcenejši Hoferjev pir. Če je prav hladen, niti ni tako zelo slab. Zabrisal jo je v vrata, tesno stisnil ustnici in potem so se tudi oči naredile v tenko, ozko režo. Ko je naredil tako grimaso, so se tiste črte na njegovem usnjenem obrazu še bolj poglobile. Čez pas je kot atlet, roke in noge kita in žile, v obraz pa jih kaže petinšestdeset. Počuti se pa, kot bi jih imel devetdeset. Karcinom kože, pa ja, najbolj izpostavljeni so gradbeni delavci; mazati, mazati, faktor, saj veste koliko. Če ste blond, višji, če ste bolj temne kože, lahko nekoliko nižji. Koliko pa je blondincev na gradbiščih, Bosanci smo večidel črni, tu pa tam kak šiptar mogoče. Pahorjeve gube okoli oči so izdajale, da je abrahamovec. Ampak on jih nima od sonca, od režanja v kamere so se mu naredile.

»Naša domovina praznuje! Naša samostojna Slovenija, prvič v zgodovini smo samostojni in bodimo ponosni na to, da smo sami svoj gospodar, da nismo več hlapci, kot smo skozi mnoga stoletja bili.« Potem se na ekranu pokaže škof in cela rajda župnikov in orgle vsujejo veličastni spev in po katedrali doni:

»Bog blagoslovi Slovenijo, mati božja naj jo varuje!«

Samirju uide jebemtimaterbožjo. Naj mi mati božja izplača tri plače in regres in prispevke za enajst mesecev, pa bom tudi jaz hvalil vašega boga! Malo pretrdo je pritisnil na gumb za ugašanje, spet se je zagozdil.

Zjutraj je prišel odgovor od odvetnika. Toliko se je potrudil, da je vsakemu odgovoril posebej. Osebnostno. Sicer jih je pri njem zastopala Joca, ona iz pisarne. Krasna je tale Joca. Kolikor je mogla, jim je pomagala, fantom z gradbišča. Z nasveti in s kako lepo besedo. Jim vlivala upanje, ki ga še zase ni imela. Morala je vedeti ali pa tudi ne, da bo vse šlo k vragu, da jim je direktor samo še pesek nasipal v oči. Mogoče je bila tudi sama zavedena, govoriti je res znal. Ko so prosili za sestanek, ker je bil že drugi petnajsti, pa še prejšnje plače ni bilo, je bil zelo optimističen.

»Fantje, bo, samo dva, tri sestanke še imam, pa bo. Dobimo prilive, pa vam bom izplačal. Ja, vse za nazaj. Ali pa skoraj vse, na kako malenkost boste pa še morali

malo počakati. Saj razumete, recesija. Preklete banke in slovenska politika, to so vsi za pobit, saj ne vejo, kaj delajo. Uničili bodo gospodarstvo, če bo tako šlo naprej. Fantje, rečem vam, dobili smo velikansko gradbišče blizu Sežane. Res da bo malo več vožnje, ampak vam bom pisal ure od takrat, ko boste šli iz firme, ne tako kot do zdaj. Do zdaj se vam je štel siht, ko ste prišli na gradbišče, po novem bo drugače. Od šestih zjutraj, ko se zberete, pa do takrat, ko bodo zaklenjena vrata skladišča. Vi samo pišite, beležite ure, vse vam bom plačal.«

Odvetnik je po vljudnostni začetni frazi sporočil, da, žal, ne more storiti drugega kot počakati, da bo kdo dal podjetje v stečaj. Ali pa če sami delavci sprožijo stečajni postopek. Tudi to je opcija, ampak stane. Kakih pet do šest tisoč evrov bi morali zbrati.

Samir je takoj klical Joco. Seveda, tudi ona je dobila isto obvestilo. Če izračunamo, da so trije v pisarni, enajst pa jih je na gradbiščih in če bi vsi skupaj vložili zahtevek za stečaj, bi morali plačati vsak kakih štiristo petdeset, se ji zdi. Joca tudi misli, da se odvetnik ni dovolj potrudil. Sto dbajset je pobral od vsakega, da jim je povedal, da ne more narediti nič.

»To ni mogoče!« je dahnil Samir.

»Mora biti še kaka pot ... še odpravnina nam pripada, saj sem se pozanimal pri prijatelju. On ima znanca, ki ima v žlahti odvetnika. Še odpravnino moramo dobiti, ne samo plače in regres in prispevke!«

»Ej, Samir, saj ti pravim, eno je zakon, drugo pa realnost. Dokler ne bo stečaja, ne bo nič. Ko pa bo stečaj, pa verjetno spet ne bo nič! Sori, v Evropi smo, ne več v Jugoslaviji!«

Samirjev mobilni telefon je zabrenčal. Dušo, Sadija. Njen glas je bil utrujen, naveličan. Kot da mu ne verjame več. Kako da nič ne pošlje. Ne dajo? Kdo ne da? Direktor ne da? Pa da ga jebeš i zadaviš golim rukama, onda mora da da!

Ampak Samirja je demokracija že naučila, da če ne da, pač ne da. Ker mi smo v Evropski uniji, mi razumemo, ona, njegova Sadija v neki zakotni bosanski vasi pač ne more razumeti, da delaš, plače pa ne dobiš. Ona še vedno misli, da mora mož prinesiti denar, da bo družina lahko jedla, si umivala lase in zobe, da bodo fantje lahko nabavili nove kavbojke iz bližnjega butika za siromake in hčerka kitajsko trenirko. Samir se kislo nasmehne in potolaži razjarjeno ženo:

»Dva, tri sestanka još, pa če biti plata. Onda pošaljem. I ja te volim, dušo. Pozdravi

decu ...«

Prekine, ker telefon je božjastno drag. Pravijo, da v Avstriji in Nemčiji in drugod po Evropi ni tako, tam je plača, če človek dela. Če denarja ni, vskoči država. Lastniku pa poberejo vse in prodajo na dražbi in država si tako povrne vse do zadnjega evra. Spomnil se je vseh tistih jutur, ko so se v od cementne malte trdih kombinizonih zlagali v sivi kombi in poskakovali po bližnjici proti tisti pohorski vasi. Vsako jutro tja in vsak večer nazaj, tri mesece. Ali pa, ko so gradili hotel. Jesen je bila mokra, dež na dež, pa še za pelerine ni imel denarja. Polivinilaste vreče so si ogrnili preko hrbta in jih drug drugemu zavezali, da niso zdrsnile. In ko je naletaval že sneg, ko se je Sead že skoraj zadavil od kašljanja, pa ni šel v bolnišnico ...

Za velikonočne praznike je direktor z družino odpotoval na dopust na Karibe. Najprej je tajil, ko je pogovor nanesel, ker tu pa tam so se še vedno dobili na kavi. Nato se je zlagal, da je bil povabljen. Da ni zapravljal svojega denarja. Ker ga nima, tako je dejal, ko je svoje gradbince povabil v bife na pijačo.

»Fantje, povem vam, res nimam. Ko dobim, ste prvi vi. Ajde, danes pijemo na moj račun, toliko pa še imam!«

In so se ga nalili, direktor in njih enajst. To jih je za nekaj dni pomirilo, da niso spraševali. Delali so kot konji, čim je kombi priropotal na gradbišče, se je začelo. Do malice ob enajstih, ko so posedli po čokih okoli škarpe in mleli svoje četrti štruce in pasjo radost. Saj ni več tako poceni, kot je bila včasih, čeprav ni nič bolj dobra. Pa glava čebule zraven, paradižnik je še predrag. Zalivali so se z vodo, nekateri z ledenim čajem. Samir je na gradišču vedno pil samo vodo. Tista je najbolj zdrava. V resnici je najcenejša, je potrto požrl zadnji grizljaj klobase. Edino razkošje, West, mu je ponudilo kratko zadovoljstvo, potem so zopet zaropotali mešalci, udarile macole, zavrele rezalke. Do petih, šestih, ampak kombi se je pred samskim domom ustavil šele ob sedmih. Odvlekel je utrujene noge, kot bi dva hloda štokljala po stopnišču. Ko se je stuširal, je nase vsak večer navlekel spodnji del sive trenirke pa sponzorsko majico, ki mu jo je podaril Jusuf. V Kortizi so jih delili zastoj, za vsakih deset pirov majica gratis. Na vseh piše Kortiza, kot bi vedno nosil eno, ampak Samir rad obleče oprano. Cel dan smrdi po potu, vsaj zvečer se rad obleče v po prašku dišečo majico.

Pa kako, da odvetnik nič ne more, so se pomenkovali v kombiju. Nič ne more, ker

ni stečaja. Dokler ni stečaja, se ne da. Taki so slovenski zakoni. Če komu slovenski zakoni ne pašejo, naj se pobere nazaj v Bosno, je v soboto zvečer zabil nek frajer, ko so debatirali pred samskim domom in ogledovali mimoidoče mladenke, ki so se v vročih hlačah zibale proti rekreacijskemu centru. Samir je pomislil na Sadijo. Kdo ve, ali mu je res zvesta, zadnje čase se mu po telefonu zdi nekam redkobesedna. Samo za denar še vpraša, nič če je zdrav, če ima dobro hrano, kdaj sploh pride? Za prvomajske praznike je mislil, da se bosta videla, pa ni šlo, je bilo treba dokončati objekt. Tudi Slovenci so v samskem domu, malo jih je, ampak so. Njim je laže, vseeno imajo sorodnike bliže in vsaj za vikend gredo kam. Saj, šli bi nazaj v Bosno, ampak tam še dela ni. Tukaj je vsaj delo. Denar bo že, trije sestanki še, je rekel direktor. Čez dober mesec so spet stopili predenj, ga obkolili in Samir je s trdim glasom načel tišino:

»Ej, direktor, zdaj je dosta. Daj nas na zavod, pa da barem dobimo nekaj!«

Po krajšem prerekanju so se dogovorili, da bo to najbolje za vse. In čez dober mesec in pol bodo dobili prvo izplačilo.

»Pa dobili bomo nekaj iz državnega sklada tako kot Vegradi!« je poln upanja izrekel nekdo.

»Nič ne bomo dobili, a vam še ni jasno, da podjetje ni v stečaju?« je postajala Joca že utrujena.

»Kako da ne kapiirate, madonca ...«

Samir je stisnil pesti, da so se členki sivo zasvetili izpod nacefranih manšet prevelike kariraste srajce.

Pomislil je na direktorjevo graščino, kjer je nešteto ur polagal keramiko, fugiral, se plazil po kolenih in delal nadure. Direktor se je z družino hotel vseliti do božiča, ker je imel namen prirediti velikansko novoletno zabavo za vse sorodnike in poslovne partnerje. Delali so kot konji, no, direktorjeva žena je tu pa tam prinesla vsaj kako laško pivo. Tako vzvišeno ga je postavila na stopnice in rekla svojemu možu:

»Dragi, povej jim, da imajo pivo na stopnicah, da se bodo bolj z veseljem zasukali.«

V hiši so imeli pet kopalnic, za vsakega otroka svojo, za moža in ženo posebej in še eno za goste. In jacuzzi in garderobo za goste in ločeni garderobi za otroke in dnevno sobo, dolgo štirinajst metrov..., da bi kozljal.

Samir je še enkrat prebral odvetnikov dopis. Ni mogel verjeti, da ni mogoče storiti nič, da so delali tri mesece zastonj. V globini

njegovih

utrujeni črnih oči je bil

še vseeno utrinek upanja, ko se je obrnil k Joci:

»Ampak zakaj mu pa ne zarubijo kučo? Kažu, da vrijedi milijon!«

»Kdo, Samir, kdo mu jo pa naj zarubi? A ne razumeš, tako je v Sloveniji, zakon je tak in nič ne moremo. Nič, dokler ne bo stečaja.« Samir se je tresel od togote. Odprl je novo pločevinko, izpil na dušek, jo zabrisal v isto točko na vratih kot prejšnjo, če bi ciljaj, ne bi mogel tako zadeti. Mokra packa od prejšnje se še ni posušila.

Nagonsko je spet pritisnil na start in z ekrana je Pahor široko se režec pomahal članom svoje stranke, ki so na zboru ob dnevu državnosti aplavdirali in kimali in čez vso dvorano je zavihralo:

»Vse najboljše za 20. rojstni dan, Slovenija!«

Spustil je sivo žaluzijo, kajti zunaj je bil še jasen dan, kresničevo, je rekel Slovenec Ruda iz spodnje sobe. Čez glavo se je pokrila sivo odejo in vonj sivke ga je v mislih ponesel

na Jadransko morje, kjer je zadnjič plaval leta 1989. To je bilo takrat, ko je imela Sadija lase do riti in lesket v očeh in njemu je skočil pokonci, ko jo je samo pogledal. Strinjala se je, da gre v Slovenijo, da bodo laže živeli. Za vsake praznike bo prišel domov. Če bo gor zelo dobro, pride za njim. Otroci bodo že, otroci se hitro naučijo jezika. Oči so mu zlezle skupaj in ni imel več toliko volje, da bi ugasnil televizijo. Slovenska himna mu je kovala po ušesih in vznesen glas recitatorja je od daleč nabijal:

»... za enakopravnost, za pravičnost, za to, da bomo vsi državljani živeli dostojno in človeka vredno življenje ...«

foto: J.M.

pripravlja: Tomaž Sinigajda

KK ELEKTRA okrepljena v novo sezono

Košarkarski klub Elektra je okrepil svoje vrste in pred novo sezono podpisal pogodbe s tremi novimi igralci. Pogodbe so podpisali Žiga Zagorc, Sanel Bajramlić in Đorđe Lelić.

S prihodom omenjenih igralcev je tako sestavljeno okostje ekipe, ki bo na voljo novemu trenerju KK Elektra Gašperju Potočniku, sicer tudi pomočniku selektorja slovenske reprezentance Božidarja Maljkovića.

Vsi trije košarkarji so stari znanci slovenskih košarkarskih parketov. Žiga Zagorc je 27-letni in 188 cm visoki organizator igre, ki je v pretekli sezoni zastopal barve Heliosa, sicer pa je že igral tudi za Rudar Trbovlje, Pivovarno Laško in Zagorje Banko Zasavje. Moto Žige Zagorca je: »nikoli ne odnehaj in vztrajaj do konca«, kar je odlična napoved za borbeno, nepopustljivo in hitro igro KK Elektra v prihodnji sezoni.

Nov obraz je tudi Sanel Bajramlić, 26-letni in 198 cm visoki igralec, ki je podobno kot Žiga Zagorc znan predvsem po svoji nepopustljivosti, vztrajnosti in borbenosti. Nazadnje je zastopal barve Heliosa iz Domžal, sicer pa je v svoji karieri igral tudi za Zagorje Banko Zasavje.

Zadnja okrepitev KK Elektra pa je v klubu že dobro poznani obraz Đorđe Lelić, ki je podaljšal pogodbo s klubom, v katerem je že igral pretekli dve sezoni. Đorđe Lelić je izjemno borben in agresiven košarkar, ki prihaja iz Srbije, kjer je svoje prve košarkarske korake naredil pri klubu OKK Šabac. Vsi igralci imajo svoj ugled v slovenskem košarkarskem prostoru in njihov način igre, ki temelji na agresivnosti, borbenosti in nepopustljivosti, bo nedvomno tudi nov zaščitni znak KK Elektra.

Ob podpisu je Žiga Zagorc povedal:

»Zelo sem vesel, da sem se priključil urejeni in dobro organizirani sredini, kot je KK Elektra. Verjamem, da se bo pod vodstvom Gašperja Potočnika, o katerem je slišati samo pozitivne stvari, trdo delalo in da bomo realizirali pred sezono zastavljene cilje kluba. Za sebe si želim predvsem čim boljše igre, da pomagam ekipi pri doseganju zastavljenih ciljev in da vsem dvomljivcem enostavno dokažem, da še vedno znam igrati kvalitetno košarko.«

Sanel Bajramlić:

»Izjemno sem vesel, da sem prišel v tako dobro urejeno in odlično organizirano sredino, kot je KK Elektra. Pred letošnjo sezono sta prišla dva nova in zelo kvalitetna trenerja, ki sta delovala v močnih klubih z zelo kvalitetnimi trenerji. Verjamem, da bosta svoje znanje prenesla na nas igralce in da bomo skupaj uspeli realizirati zastavljene cilje kluba. Moj cilj je, da na vsakem treningu in tekmi pokažem svoj maksimum, da zmagamo čim več tekem in napolnimo tribune šoštanjske dvorane.«

Đorđe Lelić:

»Zelo sem vesel, da sem podaljšal pogodbo s KK Elektra, ki ima odlične pogoje za trdo delo, za napredek v znanju ter tako posledično za uveljavljanje mladih igralcev. Upam, da bomo s trdim delom uspeli realizirati zastavljene cilje kluba.«

Predsednik kluba Marko Štrigl je ob podpisu pogodb izrazil zadovoljstvo, da v klub prihajajo trije izkušeni prvoligaški igralci, ki so že dokazali, da se znajo uspešno spopadati z izzivi. Prepričan je, da je zastavljeno okostje ekipe garancija za uspešno sezono in dober razvoj mlajših igralcev v klubu.

KK Elektra pa je v skladu s svojo vizijo kluba, sklenila pogodbe s tremi perspektivnimi mladimi košarkarji iz lastne košarkarske šole. Pogodbe so podpisali Urban Bukovič, Danijel Pajević in Jan Rizman.

Za Urbana Bukoviča in Danijela Pajevića sta to prvi profesionalni pogodbi. Oba mlada in perspektivna košarkarja sta svoje znanje pridobila v vseh mlajših selekcijah KK Elektra in sta s svojim talentom opozorila nase tako v mladinski kot tudi že članski konkurenci.

Poleg omenjenih dveh pogodb je mladinsko pogodbo podpisal Jan Rizman, še en mlad in zelo perspektiven igralec iz Šoštanj. Jan se je tako pridružil Aldinu Hasiću, ki ima že podpisano mladinsko pogodbo s klubom.

KK Elektra bo v bližnji prihodnosti podpisala še kakšno pogodbo z mladimi perspektivnimi igralci iz mlajših selekcij in tako sledila zastavljeni viziji kluba. Ob podpisu pogodb je predsednik kluba Marko Štrigl izjavil, da imajo vsi trije njegovo popolno zaupanje in da je prepričan, da se lahko razvijejo v kvalitetne košarkarje. KK Elektra jim bo pri njihovem razvoju nudil vso potrebno strokovno podporo, na njih samih pa je, da do popolnosti izpilijo svoj nesporni talent.

Igralci so ob podpisu pogodb povedali:

Urban Bukovič:

»Zahvaljujem se Košarkarskem klubu Elektra in njenemu vodstvu za izraženo zaupanje in ponujeno priložnost, ki jo bom skušal kar najbolje izkoristiti. V klubu so odlični pogoji za delo, trenira se kvalitetno in v zdušje v ekipi je res odlično. Vse to je dober obet za prihajajočo sezono.«

Danijel Pajević:

»Vesel sem, da sem svojo prvo profesionalno pogodbo podpisal z domačim klubom. Nadejam se kvalitetnih treningov, trdega dela in dobrega vzdušja v ekipi. Vse to nas bo pripeljalo do uresničitve pred sezono zastavljenih ciljev.«

Jan Rizman:

»Ob podpisu mladinske pogodbe sem zelo vesel. Trenutno treniramo zelo dobro, z vsemi novimi igralci smo se zelo dobro ujeli in upam, da bomo dosegli vse pred sezono zastavljene cilje. Predvsem pa si želim, da bi tudi mi, mlajši igralci, dobili priložnosti, ki jo bomo seveda izkoristili po svojih najboljših močeh.«

Poleg tega je klub sklenil še dve mladinski pogodbi z dvema perspektivnima mladima košarkarjema iz lastne košarkarske šole. Pogodbi sta podpisala Jan Kosi in Vid Puc!

Oba košarkarja sta vso svoje znanje pridobila v KK Elektra in sta s svojim bogatim košarkarskim talentom že opozorila nase. Navsezadnje je bil lansko leto Vid Puc kadetski reprezentant Slovenije, Jan Kosi pa je bil del ekipe, ki je letos osvojila naslov državnega prvaka v ulični košarki v kategoriji pionirjev ter član ekipe starejših pionirjev U14 KK Elektra, ki je v pretekli sezoni osvojila odlično 3. mesto v Sloveniji.

KK Elektra se bo tudi v prihodnosti trudila zadržati mlade talentirane igralce v domačem klubu ter tako sledila zastavljeni viziji kluba. Ob podpisu pogodbe je predsednik kluba Marko Štrigl izjavil, da imata oba igralca njegovo popolno zaupanje in da je prepričan, da bosta ob tako veliki delovni vnemi, ki jo imata, svoje znanje zagotovo še nadgradila. KK Elektra jima bo seveda pri njihovem razvoju nudil vso potrebno strokovno podporo.

V začetku septembra pa je Elektra okrepila svoje vrste za boj pod obema obročema. Tik pred koncem prestopnega roka je pogodbo podpisal Mensud Julević, ki je 26 letni, 200 cm visoki igralec, ki se odlično znajde

na poziciji krilnega centra in tudi na poziciji klasičnega centra. Svoje prve košarkarske korake je naredil pri Kranjskem Triglavu. Kaj kmalu pa se je preselil v Škofjo Loko. Zadnjo sezono v Ligi Telemach je za barve kluba LTH Cast Mercator iz Škofje Loke dosegal povprečno 13.1 točke, 4.8 skoka in 1.1 asistenco na tekmo.

Ob podpisu je Mensud Julević povedal:

»Zelo sem vesel novega izziva v košarkarskem klubu Elektra iz Šoštanja. Menim, da bom s svojimi igrami pripomogel ekipi, da se dosežejo pred sezono zastavljeni cilji. Zahvaljujem se upravi kluba za izkazano zaupanje in ponujeno priložnost in obljubljam, da jo bom izkoristil po svojih najboljših močeh.

Predsednik kluba Marko Štrigl je ob podpisu pogodbe, s katero so pri Elektri zaključili s kadrovanjem za prihajajočo sezono,

izrazil zadovoljstvo, da v klub prihaja izkušen igralec, ki se je slovenskem prostoru že dokazal. Prepričan je, da bo pustil svoj pečat tudi v Šoštanju in da bo dal ekipi dodano vrednost in ji pomagal k dobrim rezultatom.

KK Elektra z novo energijo v sezono 2011/2012

Košarkarski klub Elektra je v ponedeljek, 1. avgusta, s prvim uradnim treningom članske ekipe pričel s pripravami na novo tekmovalno sezono 2011/2012. Na uvodnem treningu je bilo prisotno lepo število igralcev in kandidatov za 1. ekipo.

Uvodni trening je vodil novi glavni trener članske ekipe Gašper Potočnik, pomagala pa sta mu trenerja mlajših selekcij Sebastjan Krašovec in Duško Maličević. Na treningu sta bila prisotna tudi kondicijski trener Žiga Mravljak in fizioterapevt Vlado Pečnik, ki bosta v letošnji sezoni skrbela za dobro fizično pripravljenost ekipe.

V klubu je jedro ekipe že znano. Igralcem z veljavnimi pogodbami, Salihu Nuhanoviću, Branetu Lekiću in Denisu Čosiću, so se priključili Žiga Zagorc, Sanel Bajramlić in Đorđe Lelić, ki so pogodbe podpisali pred nedavnim. Za vstop v člansko ekipo pa se potegujejo še igralci iz mlajših selekcij in nekaj igralcev, ki so na preizkušnji in pridno vadijo s člansko ekipo.

Vsem igralcem, zbranim na prvem treningu, je spregovoril predsednik kluba Marko Štrigl, ki je med drugim dejal, da je vodstvo letošnjo sezono zastavilo izjemno ambiciozno in v klubu angažiralo več vrhunskih trenerjev, ki bodo podlaga za dobro delo. Na igralcih

samih je, da sedaj dobro trenirajo in pokažejo svoje znanje. Zaželel jim je še uspešno sezono in čim manj poškodb.

Članska ekipa se bo prvič uradno predstavila domačem občinstvu na sedaj že tradicionalnem memorialu Matjaža Natka (letos že 8. po vrsti), ki bo potekal od 30. 9. do 1. 10. v Športni dvorani Šoštanj.

Košarkarski tabor

V ponedeljek, 22. 8. 2011, se je v Šoštanju začel košarkarski tabor, ki ga organizira KK Elektra. Tabor, ki poteka od 22. do 26. 8. 2011, letos obiskuje kar 27 nadobudnih košarkarjev do 12 let, ki pod nadzorom trenerja Tomaža Hermana in njegovega pomočnika Naceta Mohoriča spoznavajo prvine košarkarske igre in svoj prosti čas preživljajo aktivno, pozitivno in nadvse koristno.

Prvi dan košarkarskega tabora je bil malce drugačen kot ostali dnevi. Po uvodnem spoznavanju so udeleženci tabora obiskali trening članske košarkarske ekipe KK Elektra, se preizkusili v nekaj vajah in nato izzvali članske igralce na dvoboje raznih vrst. Tako so se nekateri pomerili v igri 1 na 1 proti Žigi Zagorc in Sanelu Bajramliću, v igri 3 na 3 proti Aljažu Šluteju, Vidu Pucu in Juretu Letonji, drugi pa so raje metali trojke proti Janu Rizmanu. Ob igranju in zabavi so tako udeleženci tabora spoznali in občutili utrip članskega treninga.

Po obisku so udeleženci nato nadaljevali z aktivnostmi na zunanem košarkarskem igrišču pri stari OŠ Bibe Röcka. Nekaj pred 12. uro so se še okrepčali s sladoledom v mestni slaščičarni in prvega dneva je bilo še kar prehitro konec.

Košarkarski tabor je pogled na svet in življenje skozi košarko. Z udeleževanjem bodo udeleženci pokazali svojo trdnost, samozavest in

željo po tem, da postanejo zdrave in zrele osebnosti za vse izzive, ki jih čakajo v življenju. V KK Elektra tako nadaljujemo tradicijo košarkarskih taborov v Šoštanju in z veseljem mladim ponujamo aktivno preživljanje prostega časa s košarkarsko žogo v rokah.

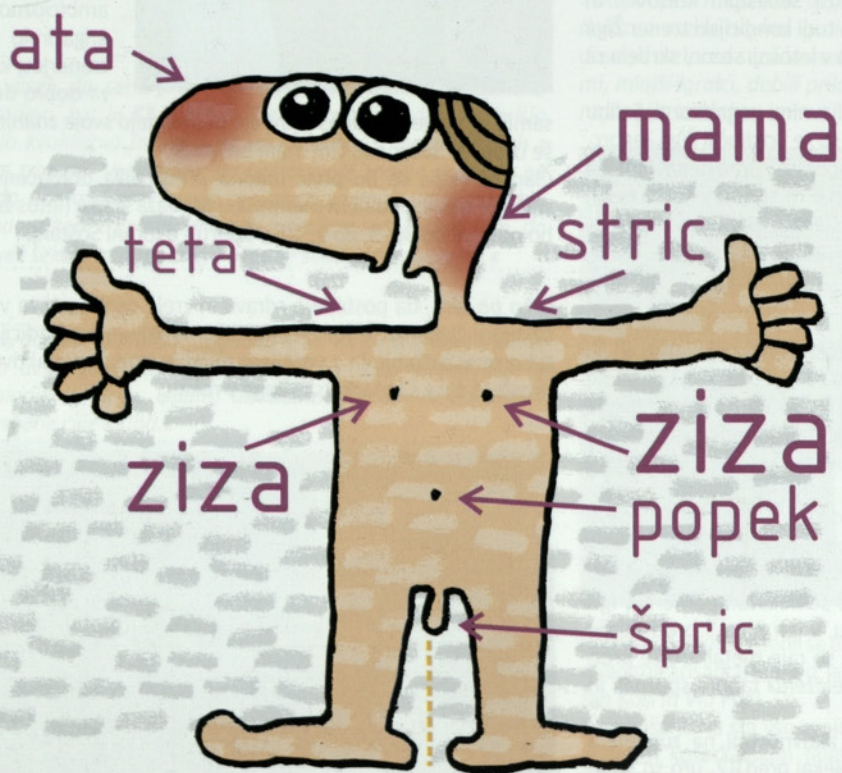

Iš piš ti loviš!

zbrala: Špela Poles (junij 2011), ilustriral: Rok Poles

Biba leze

Biba leze,
bavc gre,
torbo nese,
kruha ni.

Ljudska šaljivka

Ata, mama,
teta, stric,
ziza, ziza,
popek, špric.

Otroku s kazalcem pri vsaki besedi pokažemo: za »ata, mama« vsako lice, za »teta, stric« vsako ramo, za »ziza, ziza« na vsako od prsnih bradavic, za »popek« na popek in za »špric« mesto, od koder pri »lulanju špricne vodica«.

Fotoreportaža:

Otvoritev sobe družine Mayer

Zbirke vile Mayer so dopolnjene s sobo, posvečeno družini Mayer. Soba je urejena v prostoru nekdanje družinske knjižnice. V četrtek je bila svečana otvoritev te sobe, v kateri so obiskovalcem na ogled številne fotografije iz življenja Mayerjevih. Poleg fotografij je v sobi tudi pohištvo, nekateri eksponati so bili last družine Mayer, drugi pa so iz začetka dvajsetega stoletja in lepo dopolnjujejo ambientalno postavitev v prostoru.

Poseben pečat sobi daje celostenski portret dr. Frana Mayerja, ki je bil med drugim tudi šoštanjski župan, med najbolj zaslužnimi za to, da je Šoštanj v tridesetih letih prejšnjega stoletja dobil vodovod.

Na otvoritvi sobe je najprej spregovoril arhitekt Gregor Gojevič, ki je med drugim povedal, da je v sobi uporabljen originalni kuhinjski tlak Mayerjevih.

Veliko zaslug, da je občina dobila fotografije Mayerjevih imata Vlado Kojc in Miran Aplinc, ki sta vzpostavila kontakt s sorodniki Mayerjevih – družino Pipuš – iz Slovenskih Konjic. Aplinc je na kratko predstavil zgodovino družine. Kot zanimivost je izpostavil, da je družina Mayer živela zelo športno – igrali so tenis, kriket...

Zbrane je pozdravil tudi poslanec v Državnem zboru RS Darko Menih, ki se je zahvalil vsem, ki so kakorkoli sodelovali pri ustvarjanju te sobe, nato pa je povabil k besedi še Antona De Costo, ki je v tej vili živel in je člane družine tudi osebno poznal.

De Costa je povedal, da je v vili Mayer preživel najlepša leta svojega življenja. Otrokom je bil za igro na voljo njihov čudoviti vrt, Majka Mayer jih je vpeljala v šport, dejal je, da je zaslužna tudi za to, da so v Šoštanju pričeli s taborništvom... Poudaril pa je še, da bi bila izjemno vesela, ko bi videla, kako je vila danes urejena, saj je zelo cenila umetnost.

V kulturnem programu sta se predstavili harfistka in flautistka – obe profesorici na Glasbeni šoli Frana Koruna Koželjskega.

*Tjaša Rehar
foto: arhiv*

Zaposleni družbe Esotech vam čestitajo
ob prazniku Občine Šoštanj

Velenje
Sp Do 35
LIST
2011

352(497.4 šoštanj)

9006116,9

COBISS

KNJARNICA VELENJE

ESOTECH

www.esotech.si

www.te-sostanj.si

Skupaj postavljamo temelje
za prihodnost!

Občini Šoštanj, občankam in
občanom

čestitamo
ob občinskem prazniku.

Ljudje za energijo
Energija za prihodnost
Prihodnost za ljudi

TERMoeLEKTRARNA
ŠOŠTANJ

Skupina HSE